

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 10
Telefon 9-77.

Éjjeli telefon (nyomda) 187.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 "
Negyedévre 320 "
Egy hónapra 110 "

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő más pénznem.)

Egy évre 10 dollár.

Hirdetések

tarifa szerint vétetnek fel.

Dalok.
19.25: Gramofon.
verseny. 21.10: Köz.
20.30: Verdi: Fallstaff
omoly zene.
bert: Három a kislány
onka és zongorajáték
s dalok. 22.35: Gra-
Bécsizene.

ovember 28.

A rádió házikvartett-
9.30: Hírek. 12.05:
zenekarának hangver-
13: Pontos időjelzés.
Hírek, élelmiszerárak.
yetem. 1. Dr. Ottlik
tanár előadása. „Szo-
s”. 2. Magyar nép-
vezető előadása: „A
ána: Pontos időjelzés,
ntés 5.10: A M. Kir.
térium rádióelőadás.
dr. egyetemi tanár:
mezőrendőri törvény
s érdekeit”. 5.40: Ke-
Teri magyar nótákat
és cigányzenekarának
rsírási tantolyam. 7.25:
55: Újévetversenyered-
emlékünep, Köserem-
a Zeneművészeti Pöis-
ániai Imre, Kerpely
Főiskola tanárai. Me-
főből alakult zenekar.
fődjia Mapp Victor a
2. Zengoratrió B-dr.
A könyv. b) Mi hár-
mat ragyog. 4. Magyar
svit. Esz-dúr. Op.
Külvégi Társaság elő-
tath Jenő egyetemi ta-
gig igazgatójának angol
angol-magyar vonatko-
na kb. 10.15: Pontos
s, hírek. Maje Sován-
nekarának hangverse-
őzzenek. 16.15: Elő-
dáz. Utána hírek.
Kesser Heinriett nő-
05: Schumann dalok.
e.
gedtűhangverseny. Vi-
Goldmark műveiből.
ramaon.
art. Filharmonikus
szimfonia, Mendels-
seny, Rossini: Sevillai
herceg ária, Stravin-
Híres zeneszerzők
gő Grieg: Lepke, Fal-
ebussy: Gramadai est,
Reger: G-moll humo-
enüeft.
Tánczene.
kar, Liszt, Poppet,
műveiből.
Rubinstein-est, Dalok,
ongorára,
en. Rubinstein est,
gverseny, Bruckner:
az idő.

Bűn és bűnhődés

Még ma is rejtély, mi történt volna-
képen Prágában és Pozsonyban. A szá-
bad és haladó szellemű csehszlovák köz-
írsaság két főiskolájába, hogy egy bu-
aresti publicista szavával éljünk. — „A
vándorló örület” bacillusait importálták
be. Az első napok kavardásában sem
rendőrség, sem az egyetemi hatóság
nem tudta felfogni, hogy mi is robban-
totta ki voltaképpen az eseményeket. A
zsidó diákok elleni brutális támadás egé-
szén váratlanul jött és amilyen várat-
lanul jött, olyan hirtelen is ért véget.
Csak most, amikor a vihar elült az
egyetemek felett a verekedő diákok
megszégyenülve húzódtak vissza a pad-
ok és könyvek mellé, most kezdik ki-
bogarzni ennek a titokban megrendezett
mérényletnek a szárait. A csehszlovák
közvélemény egyöntetűen a legmélyeb-
ben fel van háborodva az események
miatt és ez az elementáris eréji tiltá-
kozás sürgeti a vizsgálatot. A felvidéki
egyk legszámtottevőbb tót napilapja
szenciós cikkben jelenti be, hogy si-
került rábukkania a felbujtókra. A lap
szerint a zavargások értelmi szerzői ma-
gyarországi antiszemita-fascista diákok
voltak, akiknek az antiszemita diáko-
párti sikerült átsempészniök a cseh-
szlovák határokon és ideig-óráig meg-
tudták bolygatni a két egyetem nyugal-
mát és rendjét.
Hivatalosan még nem erősítették meg
a lap híréit és így nem tudjuk, vajjon
nyelg magyarországi antiszemita szí-
vották-e a csehszlovák egyetemi zavar-
gásokat. Valószínűtlenül nem hangzik
a jelentés, hiszen az antiszemitaizmus fe-
kete hadserege épen úgy nemzetközileg
szervezkedik, akárcsak a szocialista In-
ternacionálé. A különböző országok an-
tisemita diákmozgalmainak meg van
a maguk expanziós törekvése és szíve-
sen mételegnek meg az antiszemitaiz-
mus örületétől megmenekült egyetemek
pőzangondolkozásu ifjúságát is. Ennek
az expanziós törekvésnek végeredmé-
nyében nagyon egyszerű a magyará-
zata. Az az ifjúság, illetőleg az egyetemi
ifjúságnak az a töredék része, amely
antiszemita mozgalmakban éli ki ma-
gát, sehogysem tudja elviselni, hogy
vannak még Közép Európában egyete-
mek, ahol botránykrónikák helyett ta-
mulással és komoly munkával telik el
az idő.
Ez teszi valószínűvé a szóbanforgó
lap állítását. De a lap nem áll meg a
főnyek egyszerű konstataálásánál. Rá-
mutat a bűnösökre és nyomban megfor-
rást is követel. Ahogyan azonban ezt
kétségtelen jóindulattal teszi, — az a
megkeresőbb szatirája a zsidósors tra-
gédiájának. „Mihogy magyarországi
fascista diákok forgatták fel az egye-
temek rendjét. — írja a lap, — retor-
zióképen ki kell utasítani az összes ma-
gyar állampolgáru diákokat”. Ime a
bűn és a bűnhődés egyszerű logikája,
ami azonban minden jóindulatu elgon-
dolás ellenére is fejetetejére állítja az
igazságot. Hiszen, ha az illetékes ható-
ságok megfogadnák a felvidéki lap ta-
kácsát, akkor épenséggel nem a bűn-
ök bűnhődnek, hanem azok, akik
ellen a bűnt elkövették. Ha a magyar
állampolgárságu diákokat kitiltanák a
csehszlovák egyetemekről, semmi re-
torzió sem érné a fascista és antisze-
mita diákokat. Hiszen a magyar állam-
polgárságu antiszemita diákok nem
ennek el csehszlovák egyetemekre ta-
mulni, van a számukra elég hely oda-
háza. Mióta a zsidó diákokat kiverték

a magyar egyetemekről, bőven van ott
helye minden rendű és rangu antisze-
mita diáknak.
A csehszlovák egyetemeken épen
azok a magyar állampolgárságu diá-
kok tanulnak, akiket a magyar egye-
temek nyílt és burkolt numerus klauz-
szusszal kivertek az egyetemekről és az
országából. Vagyis, a zsidó diákok.
Ugyanazok a zsidó diákok, akiket most

véresre vertek a prágai és a pozsonyi
egyetemen és akiknek megveretése
miatt követeli a lap a magyar állampol-
gár diákok kiutasítását, vagyis az ő
kiutasításukat, a megvert diákok kiuta-
sítását. Bonyolódott circulus vitiozus.
És ebben az apró epizódban igazán visz-
szatükrözódik a zsidó sors különös tra-
gédiájának egész képe. Amikor becsüle-
tesen és igazán őszinte módon akar-

nak elégtételt szolgáltatni a számára,
akkor is fordítva sikerül.
Világos tehát, hogy az elkövetett bűnt
nem követheti a bűnhődésnek ez a faj-
tája. Most azonban nem is fontos a
bűnhődés. Hiszen a megbántott zsi-
dó diákság legszebb elégtételét kapta
meg, amikor a csehszlovák diákok min-
den közönséget megtagadtak az anti-
szemita támadókkal szemben.

Még ebben az évben megnyitják a Márma-
ros-csernovitzi vasutat

București-Bukarest, november 27. Majd-
nem egy esztendővel ezelőtt merült fel elő-
ször komoly formában a Máramarosziget—
Csernovitz közötti vasutvonal terve. E vasu-
tvonal megnyitásával elsősorban az elszegénye-
dett és izoláltan fekvő máramarosi lakosság
helyzetén akartak segíteni. A Lengyelorszá-
gon és Csehországon keresztül futó vasutvo-
nal megnyitásával egészen új gazdasági lehe-
tőségek nyílnak meg Máramaros megye lakos-
sága előtt, Románia, Cseh- és Lengyelország
nyolc vasuti értekezletet folytatott le az új
vonal megnyitása érdekében és a tárgyalások
végre annyira jutottak, hogy a román vasu-

tak részéről Mereuta CFR igazgató előszőr
Prágában és néhány nappal ezelőtt Varsóban
aláírta a vasuti vonal megnyitására szóló
konvenciókat.
Most már csak a parlamenti ratifikáció van
hátra, hogy az új vonal átadható legyen a
forgalomnak, ami minden valószínűség szerint
még ez évben megtörténik.
Alkalmunk volt a kamara folyósján Miro-
nesca külügyminiszterrel beszélgetni, aki eze-
ket mondta az új vasutvonalról:
— Most, hogy a Sziget—Körösmező—
Sznytain—Csernovitz közötti vasutvonal meg-
nyitása csak rövid idő kérdése, kijelentem,

hogy dr. Ilie Lázár máramaroszigeti képví-
selő volt az, aki e vonal megnyitása érdeké-
ben mozgalmat indított, a tárgyalásokat foly-
ton sürgette és ha a konvenciók ratifikálása
után megindul a forgalom az új vonalon, ez
nagy részben az ő érdeme.
Információink szerint román részről a meg-
kötött vasuti egyezmény parlamenti ratifika-
ciója a közeli napokban megtörténik és tekin-
tettel arra, hogy a lengyel gazdasági érdekek
szempontjából is sok előnyt jelent ez az új
vasutvonal, a lengyel parlament ratifikációja
sem késhet sokáig.

A szovjetcsapások döntő csapást mértek
a kínai hadseregére

A kínaiak újra fel akarják venni a tárgyalásokat az oroszokkal. A fehér orosz gárdisták között nagy pánik uralkodik

London, november 27. Az oroszok a
keletkínai vasutvonal mentén döntő ve-
reséget mértek a kínaiakra. A kelet felé
visszaözlő kínai csapatok vesztesége
több mint négy hadosztályt tesz ki.
A nankingi kormány jegyzékeket
adott a Kellogg-egyezmény szignatárius
hatalmainak és a Népszövetségnek. A
kormány oltalmat és megtorlást kér az
orosz invázió és a Kellogg-egyezmény
megsértése miatt.
Ezzel egyidejűleg a mandzsuriái fő-

kormányzót megbízták, hogy az előnyo-
mulás beszüntetése és a keletkínai vasu-
tak ügyében folytatandó új tárgyalá-
sok érdekében vegye fel az érintkezést
az orosz csapatok főparancsnokságával.
A Daily Express pekingsi tudósítója je-
lenti, hogy a charbini kínai hatóságok
felkérték a mandzsuiljii és chailari ja-
pán konzulokat a kiürített kínai terüle-
teken maradt kínai lakosság érdekei-
nek védelmére, akik a visszavonulás
folytán most teljesen ki vannak szolgál-

tatva a szovjetcsapatok erőszakoskodá-
sainak.
A Daily Telegraf közlése szerint a
charbini fehér-orosz telepések körében
az orosz előnyomulás miatt pánik ural-
kodik. A fehér-oroszok családtagjaikat
délkeletre küldötték a tenger melléke-
re s ők maguk előkészületeket tesznek ar-
ra, hogy az előnyomuló oroszokkal
szembeszálljanak.

Csak demonstratív értéke van a bank-
ráta félszázalékos leszállításának

Ujból emelkedő tendenciát mutatnak a devizák

Cluj-Kolozsvár, november 27. (Az Uj
Kelet tudósítójától). Lapunk egyik leg-
utóbbi számában megírtuk, hogy a
Nemzeti Bank a visszleszámitolási kam-
matlábát fél százalékkal leszállította. A
Nemzeti Bank visszleszámitolási kamat-
lábának a leszállítása a világpiacn ural-
kodó általános esési tendencia után a
Banca Nationala ezen intézkedése nem
hatott meglepetésszerűen, noha azzal
mindenki tisztában van, hogy ez a fél-
százalékos kamatlábleszállítás tulajdon-
képen csak egy szimbolikus értékű
demonstrációnak volt szánva amellet,
hogy a Jegybank véglegesen visszatér
a normális működés keretei közé. A
visszleszámitolási kamatláb leszállításá-
ról alkotott véleményünket két tényre
alapoztuk. Egyrészt bizonyosnak látszott
az, hogy ennek a fél százalékos kamat-
láb redukciónak a piaci kamatlábak ál-
talanos nivójához viszonyítva semmi kü-
lönösebb hatása nem lehet, másrészt in-
opportunistak is tartottuk a jelenlegi
pénzügyi helyzetben ezt a kamatláb-
szállítást. Az utóbbi tíz napon a devizák
emelkedő tendenciában vannak, a font

már majdnem elérte kibocsátási árfo-
lyamát 817.45 jegyzési ponton. (A font-
sterling gold pointje 817.50). Kezeink
között van a Nemzeti Bank legutóbbi
hétől szóló helyzetjelentése is, amely
fenti impresszióinkat alátámasztja. Eb-
ből a helyzetjelentésből mindenekelőtt
egy szembetűnő adat ragadja meg a
figyelmünket. Az utóbbi évben a Banca
Nationala fedezeti stokkjja 10 millióval
növekedett. A gabonaexport megindu-
lása, tehát augusztus hónap óta az
aranystokk 1800 millióval, azaz heti 150
millió lejlel szaporodott. Ez a legutóbbi
100 millió lejes aranystokk szaporulat
tehát egy visszaesést jelent. Természe-
tes, hogy ilyen formában a font iránt
élénk kereslet indult meg. Önkénytele-
lenül is felvetődik a kérdés: honnan a
kereslet és a kínálat közötti viszonylat
eme brüsszk változása. Hiszen a gabo-
naexport egyáltalán nem esett vissza
és valószínűleg mindaddig, amíg a du-
nai hajózás lehető lesz, az exportnak
eme intenzitásában nem is fog változás
beállani. A devizák iránti keresletnek
egész más oka van. Ugy a magánosok,

mint az állam az évvégi ultimóval fo-
kozottabb fizetési kötelezettséggel kell
találja magát szemközt. Az eredmény
a devizák iránti általános kereslet emel-
kedése s ugyanakkor a Nemzeti Bank
devizakészletének a megcsappanása.
A Nemzeti Bank eddigi szinte tulzot-
tan elővigyázatos politikájához konzek-
vensen, megtette a szükséges lépéseket.
Ugyanakkor, amikor a fedezeti stokk
szaporulatával egy visszaesés mutatko-
zott 21.915 millióról 21.732 millióra re-
dukálta bankjegyforgalmát. Sikerült
így tehát mindennek ellenére 49.07-ről
49.14 százalékra javítani a fedezeti stokk
és a közvélemények közötti arányt. Ter-
mészetes, bár nem nagyon óhajtott kö-
vetkezménye ennek az operációnak a
visszleszámitolási hitel 8918 millióról
8840 millióra való redukálása.
A Nemzeti Bank mult heti üzleti mér-
legéhez viszonyítva ismételjük tehát,
visszleszámitolási kamatláb félszázalé-
kos redukciójának csak demonstratív ér-
téke lehet.

ek !!!
ER 14.

Zola újabb megtalált leveleiben hitvallást tesz Dreyfus emberi nagysága mellett

Páris, november 27. Francia politikai és irodalmi körök újabb szenzációja az a néhány kiadatlan levél, amit Zola irt Laborihoz a Dreyfus-pörben. Ezek között, a már eddig közlöttek kivül külön érdekességre tarthat számot az alábbi levél:

Zola kétségbeesik az ország becsülete miatt

London, 1899. február 1.

Azt írja ön nekem, hogy változatlanul és teljesen optimista. Bizonyos, hogy minden ok megvan a jóreményre és az igazságnak nem szabad alulmaradnia. Mégis a gazemberek legutóbbi gyalázatos kampánya aggodalommal tölt el. Gondoljon csak arra a beszélgetésre, amit erről a maffiaról folytattunk egyidőben. Ön azt mondta, amikor én ennek a társaságnak sötét terveiről szólottam: „Ugyan, kérem ezt ök nem merik megselekedni! És látja, mégis meg merték tenni! Azt hiszi, hogy nem fogják gázságukat a végletekig fokozni: Azt hiszi, nem fogják elnyomni az igazságot, nem fogják az ártatlan embert még egyszer elítélni. Nem tudom, milyen eszközökkel fogják ezt elérni. De reszketek, noha jól tudom, hogy ez a vizsgálat, amelynek eredményét nyilvánosságra kell majd hozni, meg fogja mutatni az igazságot. Látni fogja, hogy ezek a fickók a napot is elsötétítik.

Kétségbe vagyok esve, mert látom kell, hogyan súlyed szerencsétlen országunk a hazugságok és igazságtalanságok mocsarába. Egyébként egészséges vagyok, sokat dolgozom, de állandóan bosszus vagyok. A kolostorszerű egyhangúság, amelyben élek, el fog pusztítani. Hogy szeretnék Párisban élni, a nagy zajban és felettető lármában.

Zola visszatér Franciaországba

London, 1899. június 3.

Az ön értesítése, amelyet tegnap kaptam W. utján, kétségbeejtett. Leveliből ugyanis azt vélem kiolvadni, hogy ön ellene van hazatérésemnek. Azonban későbbi levele megnyugtató. Tervünk tehát nem változott. Első értesítést olyan fájdalommal éreztem, hogy el sem tudom önnel mondani. Akkor ugyanis el voltam határozva arra, hogy nem fogok törődni az ön aggodalmaival és önkényesen fogok cselekedni. Már elegendő volt az emigrációból és senki a világon engem nem fog visszatartani attól, hogy hazamenjek. Azzal sem törődöm, ha letartóztatnak a határon. Érzem, hogy az általam hirdett igazságoknak órája elérkezett és az én érzéseim ritkán csalnak. Persze végtelenül fájt volna, hogy önnel össze kell különböznem és szembe kell helyezkednem az ön kívánságaival. Már ennél a gondolatnál is vértzett a szívem.

Szombat, 3 óra

Most vettem levelét. Ez a levél bizonyossága az ön barátságának és körültekintő szívességének. Ismétlem, fájdalommal érintett volna, ha elvesztetem az ön bizalmát, de úgy éreztem, hogy gyávaság lett volna tölem, ha nem foglalom el helyemet Franciaországban. Azonfelül meg vagyok győződve, hogy nem lenne politikusi dolog, tekintetbe venni azokat a következményeket, amelyeket visszatérésem volna maga után. Főlöleges önt rábeszéltem arra, hogy csatlakozzék fölfogásomhoz. Boldog vagyok — nagyon boldog, hogy viszontláthatom önt, anélkül, hogy kettőnk között disszonás érzések merültek volna fel.

A második pör

Medan, 1899 aug. 7.

A mai nap nagy izgalmának lecsillapítása céljából (augusztus 7-én kezdődött Rennesben a Dreyfus elleni második pör) kerékpár-kirándulást akartam tenni. Akkor vettem az ön levelét. Meg akarom kö-

BEN HUR

filmjét mindenki látta. — Wallace regényét, amelyből készült s amelynél lebilincselőbb könyv nincs, okvetlenül olvassa el!

Kötve 163 lei **LEPAGE-nál Kvár.**

szönni, hogy ön rám gondolt. A sok ember között én is kezet akartam fogni önnel a döntő harcok reggelén. Ezt a levelet magam hozom a közeli faluba és innen küldöm önnel tovább. Ki akarom fejezni benne, mennyire bízom az ön bátorságában, milyen bizalommal várom az ön győzelmét, amely egyúttal az igazság és jog győzelmé.

Ön hozzám küldötte Dreyfus jegyzeteit. Ezek a sorok mélyen megrendítettek. A szerencsétlen ember mindent megértett. Nagy elégtételül szolgál számomra és bizonyára az ön számára is, hogy egy ilyen hatalmas intelligenciájú embert mentünk meg az élet és a társadalomnak. Köszöntöm mindazokat, akik ön körül vannak. Súlyos gondok nehéz óráit töltöm itt, de

bizom benne, hogy az ön felszabadító szava nagy könnyebbséget fog hozni.

A merénylet Labory ellen
Medan, augusztus 16.

Micsoda öröm, micsoda boldogság, amikor megtudtuk, hogy ön túl van minden veszélyen és hogy van remény, hogy a jövőhéten ismét elfoglalja helyét a küzdelem porondján! Augusztus 14-én ugyanis Laborira rálöttek, amikor a rennesi törvényszéki épület felé haladt. A tettes mind a mai napig ismeretlen maradt. Nem is tudom, hogy lehetett átélni e borzalmas napokat. Mindentől távol, minden értesítés híján, bennünket a nagy félelem szinte elpusztított. Reszkettünk az ön életéért, az igazság és jog győzelméért, amelynek ön ragyogó, hősies harcosa volt. Ha ön nincs, a legborzasztóbbaktól kell tartani. Ön azonban el tudott banni a bűnösökkel. Csakis önre számítnak akkor, amikor pellengére akarjuk állítani a gonosztevőket. Előbb azonban az ártatlanokat kell megmenteni. Az igazság művének győzedelmeskednie kell!

Stalinéknak nem elég garancia Rykow, Tomszky és Bucharin megtérése

London, november 27. A Times szerint Rykow bünbánó nyilatkozata nem elegendő a szovjet mostani irányítóinak. Minden valószínűség amellet szól, hogy Rykowitz közelebről megfosztják a központi végrehajtó-bizottság elnöki állásától épen úgy, amint Tomszkyt és Bucharint, valamint a többi jobboldali felé orientálódó kommunista vezetéseket is el-távolították a vezető pozíciókból. A Times

közli a moszkvai Pravda cikkét, mely azt hangsúlyozza, hogy a megtérő bűnösöknek tettekkel kell bizonyítaniuk lépésük őszinteségét. A lap figyelmeztet arra, hogy a kommunista párt jobbszárnya csak névleg halott s ezért arra kell törekedni, hogy mihamarabb halálos csapást mérjenek rá, hogy egyszer-mindenkorra eltűnjék az orosz politika tényezői közül.

SELECT MOZGÓ

Mai kezdettel mutatja be a mindenütt hatalmas sikerrel futott:

Cirkuszhercegnő

végtelenül bájos szalonvígjátékot, melynek főszerepeit:

HARRY LIEDTKE, VEREBES ERNŐ és HANS JUNKERMANN.

alakítják elsőranguan.

A film éneketbetéteit: **Süveges Aranka és Szabó Gyula** operaművészek éneklék. Rendes helyárok! Monopol Filmcentrala.

A konzervatívok gunyosan támadják Thomas főpecsétört az angol munkanélküliség fokozódása miatt

Kanadában is fokozódik a munkanélküliség

London, nov. 27. Az alsóház mai ülésén az ellenzéki pártok részéről tizenöt interpellációt terjesztettek elő Thomas főpecsétörhöz a munkanélküliség kérdésében. A miniszter az interpellációkra a konzervatívok állandó gunyos éljenzése közben csak annyit válaszolt, hogy tanulmányozni igyekszik a kérdés megoldásának új módjait és hogy a munkanélküliség jelenlegi emelkedése csak muló tünet. Egyébként a munkanélküliek száma 1 millió 273 ezer ötszáz, tehát 15 ezer 366-tal több, mint az előző héten volt.

London, november 27. Ottavából jelentik:

Forke bevándorlási miniszter kijelentette, hogy a kanadai kormány a tél beállta előtt a fokozódó munkahiányra való tekintettel nem engedélyezi annak az ötezer főre tehető oroszországi mennonita kivándorlónak beutazását, akik már készen állanak arra, hogy Oroszországból Kanadába hajózzanak. A miniszter tavaszra nem tartja kizártnak, hogy a kormány a bevándorolni szándékozók szemben megváltoztatja álláspontját.

Rigai jelentés szerint a kivándorlók sorában nagy a nyomor és közöttük több járványos betegség szedi áldozatait.

Egy romániai zsidó megalapította az első venezuelai hitközséget

Ciuj-Kolozsvár, november 27. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári kongresszusi zsidó hitközség a napokban érdekes levelet kapott a venezuelabeli Caracasból. A levélben közlik, hogy a messze Délemerika államaiban is lüktet a zsidó élet és 1929 október 17-én alakult meg az első venezuelai zsidó hitközség Caracas székhellyel. A levél-író többek között közli, hogy Venezuelában már évszázadok óta élnek zsidók és rövid néhány héttel ezelőtt ünnepele az egyik szefárd család háromszáz éves fennállásának jubileumát.

Az országban élő zsidók legtöbbször Szíriából, Spanyolországból, Marokkó-

ból származott el ide. Újabb Romániából, Beszarábiából és Lengyelországból is jöttek zsidók, akik külön csoportokban éltek, de hitközséget nem alakítottak. A zsidók származási helyeik szerint valamiféle közösségben élnek, klubjuk van, ahol évente kétszer: újévkor és az engesztelő napon istentiszteletet tartanak. Zsidó, vagy általános kulturálisról szó sem volt közöttük. Javarésben kis állásban vannak a zsidók, azonban van közöttünk igen előkelő férfi is, Capriles, aki ezidőszent Venezuelai igazságügyminisztere. Igaz, hogy ez a férfi nagy kivétel, mert az ország felső rétege nem engedi ma-

gába asszimilálni a zsidóságot. Anti-szemitizmusról azonban szó sem lehet. Embereket származásuk miatt nem üldöznek, de a zsidók egy részét is alacsonyabbrendűeknek tekintik, mintha törökök és szíriaiak lennének. A zsidók tömege kiskereskedésből él, akik jobb pozícióban vannak, azok főleg exporttal és importtal kereskednek.

Weinfeld Gerson urnak, egy Romániából elszármazott zsidóink sikerült összehoznia az első venezuelai zsidó hitközséget. Ennek a hitközségnek ő az elnöke és rövid néhány hét alatt imaházat, könyvtárat és olvasótermet rendezett be. Minthogy Weinfeld ur gyakran Északamerikában utazik és itt hónapokon át tartózkodik, fiát, a huszonkét éves Albertet választották meg helyettes elnöknek. A hitközség titkára az ismert bécsi cionista sportferfi, Fritz Steiner lett.

Gajda tábornok az állampolgárságot el nem nyertek érdekében fog interpellálni

Prága, november 27. Gajda tábornok, volt vezérkari főnök, a Prágai Magyar Hirlap munkatársának adott nyilatkozatában türethetetlenül bélyegezte azt a cseh kormányzati politikát, amely kicsinyes ürügyekkel bizonytalanságot tartja az állampolgárok tizeit állampolgárságuk meg nem adása által csak azért, mert ezeknek anyanyelve lengyel vagy magyar. Gajda kijelentette, hogy a parlament megnyitása után egyik legközelebbi ülésén pártja nevében interpellációt intéz ebben a kérdésben a kormányhoz.

Olasz intervenció Bulgária érdekében?

Szofia, nov. 27. Bolgár politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Olaszország lépéseket fog tenni a jóvátétel kérdésében Bulgáriával szemben elfoglandó engedékenyebb álláspont érdekében.

Vilnában nagyszabású csempész-bűnszövetséget leplezték le

Berlin, november 27. A Wolff távirati iroda varsói tudósítója jelenti, hogy Vilnában nagyszabású csempész-bűnszövetkezet üzemelt leplezték le. A csempészbanda működését a litván-lengyel határvidéken folytatta s az államot tíz millió zlotyval károsította meg. A hatóságok megállapították, hogy a bűnszövetkezet vezetői között, több előkelő vilnai kereskedő van, sőt a vámgazgatóság volt alelnöke és több vámtisztviselő is bele van keverve a bűnügybe. Számos szenzációt keltő letartóztatást foganatosítottak.

Nagyfontosságú törvényjavaslatok a francia parlament előtt

Páris, november 27. Az igazságügyminiszter közelebről törvényjavaslatot terjeszt a kamara elé, amelyben szabályozza és rendezesíti a fiataloknak telett itélkező bírói tanácsokban a női tanácsok részvételét. A miniszter a valóságban már hosszabb ideje fennálló gyakorlatot kíván ezzel törvényre emelni. A fiataloknak bírói ugyanis gyermekek ellen folyó bűnperekben évek során át mindig meghallgatták a társadalmi egyesületek női szakértőit.

A kamara mai ülésén az elzász-lotharingiai költségvetési tételek vitájánál a kormány részéről olyirányú kijelentés történt, hogy a kormány kívánatosnak tartja az elzászi és lotharingiai közigazgatási tisztviselők német nyelvtudását, s e cél elérésére törekvő tisztviselőket hajlandó támogatni.

Park Szálloda

Timisoara-Temesvár Strada Garci (Vasut-ucca) 2. sz. - Telefon 7-50

BÉRIÓ: **Burger Lajos**

Park Szálloda

az összes regáti, erdélyi és bánáti nagykereskedők, kereskedők és utazók találkozó helye. Családi nyelvellemel berendezett, kifogástalan, tiszta szobák, fürdőszobák, szobák, elsősorú étterem. Interurban telefon, fűtés, rász műhely, Safe és stb. **Mérsékelttel alacsony árak! pontos kiszolgálás!**

Kolozsvár és Hozzászólás a rencai

Véleményem szerint a kolozsvári cionisták a központját a Temesvári szabad Amennyi esrl egyáltalán emesvár jöhtrre alkalmas aló tekintettel. egy nem lenni döntő. A prónyeket biztosítá működő szövetszovvári közponalom a „bizto Roth Dezsőné. öknője is majzést használta pos megfontoláskis határozozoln.

A temesvári szütsége melleportot, legalább és fölőseges m né ki. Uj emibe a régi tap lehet. A temesgyermekbetegs munkáját. A z harcában pedig Egy országó székhelyének a miképen sem l csodálkozom, h log példaként a központjának okok ott, egés sokkal nagyobb Temesvár f nélfogva is kgyar nyelvtérü hezebb és körendszerezessuly) propaga is Kolozsvár p repet visz, m az Erdélyi Z mint azt Taugyon helyeser cionista szerve dóság belpolit nek központja centrumában.

Kolozsvár ként még egy nan tudják ol lett küzdő ba megfelelőbb vezetést? Én kat nagyon j ismerem, nyu a felfogás té váron sem m Felelősségük vezerek nem kérdésről, m Molnár, d bari Jakab

A szövets megfelelő he De nem is vagyunk. M adozunk az z adtsággal, v már nagyon már nem is letbe. Mert e volt a cionist lennek látsz Palesztinára galomra éh nok kitalált fából vas k kor nem le juságon és cionista vizenyős gá dök legjobb sikkal har jobbjai két után jogga Gáluthban het itt, min ségü Palesz kilátások s arab többség fogja

Mi a tee Az Erdé le kell tér jának erről jon azzal a

1929 november 28

Kolozsvár és nem Temesvár
Hozzászólás az Uj Kelet konferenciájához —

Véleményem szerint több ok szól pártunk mellett, amellyel, hogy a Zs. N. Sz. központját Kolozsvárról elhelyezni Temesvárra, sem máshová nem szabad. Amennyiben azonban áthelyezésről egyáltalán szó lehet, úgy csakis Kolozsvárról jöhetne tekintetbe a vezetői alkalmas cionisták nagyszámára tekintettel. De ebben a „lenni, vagy nem lenni” kérdésben nem is ez a döntő. A probléma az: jobb eredményeket biztosíthat-e egy Temesváron működő szövetség, mint a jelenlegi kolozsvári központ? (Szándékosan használom a „biztosíthat” szót, mert dr. Roth Dezsőné, a temesvári WIZO elnöke is majdnem ugyanezt a kifejezést használta az Uj Korban). Alapvetően megfontolás után erre a kérdésre csakis határozott nemmel lehet válaszolni.

A temesvári vezetők kiváló felkészültsége mellett is a temesvári központot, legalább is a kezdetben újabb és fontosabb megpróbáltatásoknak tengetni. Uj emberek között, új milliókban a régi tapasztalatokra építeni nem lehet. A temesvári Zs. N. Sz. a régi gyermekbetegségekkel kezdené meg munkáját. A zsidó nép mai élet-halál harcában pedig erre nincs idő.

Egy országos szervezet központja székhelyének állandó változtatása semmiképpen sem lehet egészséges. Nagyon csodálkozom, hogy Vermes Ernő analóg példaként a Cionista Világszervezet központjának áthelyezését hozza fel. Az okok ott, egész más természetűek és sokkal nagyobb horderejűek voltak.

Temesvár földrajzi elhelyezkedésével fogva is kívül esik Románia magyar nyelvterületén és technikailag nehezebb és költségesebb volna onnan rendszeresebb (hiszen ezen van a főszó) propagandát kifejteni. Különböző Kolozsvár politikailag is nagyobb szerepet visz, mint Temesvár, már pedig az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség, mint azt Taub Ábrahám barátom nagyon helyesen megjegyezte, nemcsak cionista szervezet, hanem az erdélyi zsidóság helyi politikai képviselője is, amelynek központja csak Erdély politikai centrumában lehet.

Kolozsvár mellett utolsó argumentumként még egy kérdést tesz fel. Honnan tudják olyan jól az elhelyezés mellett küzdő barátaink, hogy Temesváron megfelelőbb garnitúra vehető át a vezetést? Én aki a kolozsvári viszonyokat nagyon jól, de a temesváriakat is ismerem, nyugodtan állítom, hogy ez a felfogás tévedésen alapszik. Temesváron sem minden arany, ami fénylik! Felelősségük tudatában lévő cionista vezetők nem is beszélhetnek erről a kérdéssel, mint ahogy dr. Nobel, dr. Molnár, dr. Brizskel és Rothbart Jakab beszélnek.

A szövetség központjának egyedüli megfelelő hely Kolozsvár.

De nem is itt van a hiba. Fáradtak vagyunk. Mi, akik már egy évtizede adóunk az Erec Jisráél munkánkat igazsággal, vérrrel és ideggel, kezdünk már nagyon is belefáradni ebbe a ma már nem is olyan eszményien szép üzletbe. Mert eszményien szög csak addig volt a cionizmus, amíg egy elérhetetlennek látszó ügyért küzdött. A zsidó Palesztinától. De ma már, amikor nyugalomra éhes, fogatlan zsidó oroszlánok kitalálták az arab-zsidó Svájcot, a fából vas karika binacionálizmust, akkor nem lehet csodálkozni a zsidó ifjúságon és még nem egészen kopasz cionista harcosokon, hogy ilyen vízenyos gáluth politikáért nem hajlandók legjobb tehetségükkel, munkabírásukkal harcbamenni. A zsidóság legjobbjai kétezer év borzalmas gálusa után joggal vallják, hogy vagy, vagy. Gáluthban élni mégis csak jobban lehet itt, mint egy ismeretlen arab többségű Palesztinában. Akkor, amikor még kilátások sincsenek arra, hogy ezt az arab többséget valamikor zsidó többség fogja felváltani.

Mi a teendő?
Az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség le kell térjen az elvtelenség politikájának erről az utjáról és fel kell hagyjon azzal a lehetetlen állásponttal, hogy

nekünk semmi beleszólásunk a cionista világpolitikába. A Cionista Világszervezet elégtelen politikája miatt munkatársaink tábora mind kisebbre és kisebbre szorul, ellenfeleink folyton újabb teret nyernek, ebben pedig közvetve mi is vétkesek vagyunk. Ha mi és más országos cionista szervezet megfelelőbb módon foglalnánk állást táborunknak időközben épen az elvtelenség miatt leszakadt rész visszatérne és önmagától megoldódott a szervezet felfrissítése s egy új munkagarnitúra beállításának

kérdése. Bizonyos, hogy a sékel K.K.L. eredményei újból merészen ivelnének felfelé. De hogy ezt elérhessük, hogy ezt az új orientációt minél hamarabb és minél jobban megcsinálhassuk, emberek kellenek a gátra.

Dr. Fischer József a Zs. N. Sz. elnöke a legideálisabb ember volt erre a helyre, az elnöki tisztségre. De nem lehet tőle kívánni, hogy reprezentáláson kívül „csináljon” is mindent. Egy elsőrangú szervező képességű bármilyen drága ügyvezető alelnök mel-

léje. (Példa a németországi szervezetre, ahol elég drága és még sem költségesebb, aki ezt a posztot betölti). De ha egyelőre nem megy másként, mint tehermentesítéssel: nem bánom, helyezték az alapokat közös főtítkárral vezetés mellett Temesvárra. De mindennél fontosabb egy megfelelő ügyvezető ember.

Feuerstein Kálmán
a NIB tagja.

Az erdélyi revizionista Unió vezérő-bizottságának tagja

Még mindig vernek a rendőrségen és a hadseregben — mondotta Pistiner a kamara tegnapi ülésén

Nagy izgatmak között folytatta a kamara a felirati vitát. Elparentálták Gáspár nemzeti-parasztpárti képviselő

Három interpellációt jelentettek be a lupényi vérengzések ügyében

Bucuresti-Bukarest, november 27. A kamara ma délutáni ülését félnyolc óra körül nyitotta meg Pop-Csicsó elnök, kegyeletes szavakkal parentálva el Mihail Gáspár nemzeti parasztpárti képviselőt, a bánát egyik legkiválóbb nemzeti parasztpárti vezetőjét, aki Bocsa Romanon influenzában váratlanul elhunyt.

Bocu Sever, Bánát minisztere, Gáspár mint az erdélyi románság szabadságküzdelmének egyik mártírját méltatta, aki elveiért börtönt is szenvedett. A krassói szervezet nevében Cherciu, az újságírók nevében Pamfil Seicaru, a németek nevében Fritz Connert és a Magyar Párt nevében Willer parentálták el Gáspárt. A kamara elhatározza, hogy részvétáviratot küld a gyászoló családnak, majd gyász jeléül az ülést öt percre felfüggesztik.

Szünet után Pamfil Seicaru válaszolva Hegedüs Nándornak tegnapi beszéde során tett azon kijelentésére, miszerint a gyulafehérvári határozatok eredményezték Nagyrománia megteremtését. Pamfil Seicaru kétségbe vonja Hegedüsnek ezt az állítását és rámutat arra, hogy Jugoszlávia is megteremtődött minden nemzetgyűlés nélkül.

Jumanca szocialista képviselő precízíteni kívánja, hogy Erdély helyzete csak a gyulafehérvári határozatok után tisztázódott.

Hegedüs Nándor kér végül szót és kijelenti, hogy szavait félre értették, mert ő nem azt mondta, hogy a gyulafehérvári határozatok „külül Nagyrománia nem született volna meg, csupán annyit mondott, hogy ezek a határozatok nagymértékben járultak hozzá Nagyrománia mai határaihoz.

Ghiulea professzor, kolozsvári képviselő a lupényi események ügyében jelent be interpellációt. Kijelenti, hogy ezt a kérdést nem szabad néhány ember megbüntetésével lezárni tekinteni, mert a lupényi tragédia mögött nagy jelentőségű és elintézésre váró gazdasági és szociális problémák állanak. A bányászok nyomora volt a tulajdonképeni oka a lupényi eseményeknek.

Leon lupista: Miért nem enyhítette azt a nyomort, amíg munkügyi államtitkár volt?

Ghiulea: A zavargások idején nem voltam államtitkár.

Flueras szocialista ugyancsak a lupényi események ügyében jelent be interpellációt. Kifogásolja, hogy a kormány későn alkalmazta a szankciókat. Kéri, bocsássák rendelkezésére a történetek ügyében megindított vizsgálat dossziéját.

Mirto alminiszter kéri a kamarát, hogy tüzze ki sürgősen az interpellációs napot.

Mirescu szocialista kéri, hogy a

Vaida és Rozvány közötti titkos levelezést is hozzák nyilvánosságra, mert ebből nyilvánvaló lesz, hogy a belügyminiszter tudta, hogy mi készül Lupényben.

Radaceanu szocialista a rendőrségen történt verések ügyében jelent be interpellációt és kéri Saul Salomon megveretésének aktáit.

Bogdan hunyadmegyei képviselő csatlakozik a lupényi események ügyében bejelentett interpellációkhoz, majd áttérnek a napirendre.

Pistiner szocialista képviselő tartja meg beszédét a válaszfelirati vitához. Előrebocsátja, hogy a nemzeti parasztpárti kormányt nem hasonlíthatja össze az előző reakciós kormányokkal, mert a demokratikus nemzeti parasztpárttól a szociáldemokraták lényegesen többet várnak. A kormány takarékosági programmal jött, de a CFR. vezérigazgatójának milliós fizetést akarnak adni ugyanakkor, midőn a munkástömegek éhbéért kénytelenek dolgozni.

Madgearu pénzügyminiszter: Nem igaz az, hogy a kormány nem folytatná a takarékosági politikát. Milliárdokat takarítottunk meg, különböző intézkedések között tizet megszüntettünk és husz buszban dotált igazgatót elbocsátottunk. Elvárhatjuk azonban, hogy hagyjanak bennünket dolgozni és ha bírálják, úgy alaposabban bíráljanak.

Pistiner az egyenlőtlen adórendszerről beszél, majd rámutat arra, hogy milyen kíméletlen metódusokkal törté-

nik az országban az adók behajtása. A szegénysorsu polgárnak és munkásnak a párnáját huzzák ki a feje alól az adóvégrehajtók, míg a gazdag osztályokkal szemben nem járnak el hasonló kíméletlenséggel.

Madgearu tiltakozik ezen állítás ellen.

Pistiner folytatja beszédét és a rendőrségen történt brutalitások ellen tiltakozik. Azt mondta, hogy nem a sziguranca olvasztották a rendőrségbe, hanem a rendőrséget inkadrálták a szigurancaiba.

Pistiner ezután kifogásolja, hogy a hadsereg költségvetését ismét emelték kétféleképpel és kéri, hogy ha már ez megtörtént, úgy ne a tisztek fizetését emeljék, hanem a legénység kosztján javítsanak. A hadseregben még mindig vernek, vernek, vernek.

Pamfil Seicaru: Ne általánosítson. Nem lehet tünni, hogy itt a hadsereget sértegetessék.

A szocialista képviselők felugrálhatnak helyeikről és a padokat verik. Az elnököl Andrei professzor nehezen állítja helyre a rendet.

Pistiner végül kifogásolja, hogy a trónbeszéd nem emlékezett meg a kisebbségi törvényről, majd azzal fejezi be beszédét, reméli, hogy a kormány, amely az utóbbi időben egyre reakciósabb szellemben dolgozik, a jövőben figyelembe fogja venni a demokrata elveket úgy a törvényhozásban mint a kormányzási aktusokban.

Rejtélyes körülmények között elsikkasztották a brailai hősök szobrát

Még az averescanus-rezsím alatt történt a panama, amelyre csak most derítették fényt

Bucuresti-Bukarest, nov. 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Lupta” jelentése szerint Brailában hatalmas panamának jöttek nyomára. Még az Averescanus-kormány ideje alatt történt, hogy a város akkori polgármestere nyilvános gyűjtést indított egy a hősök emlékére a város főterén felállítandó szobor céljaira. A gyűjtés, amelynek hivatalos jellege volt, jelentős összegeket jövedelmezett. A polgármester azonban nem elégedett meg a gyűjtés eredményével és a városban áthajadó járművekre külön illetéket is vetett ki, ami újabb összegeket hozott a szobor céljaira.

A hősök emléksobrát azonban azóta sem állították fel Braila főterén, egyszerűen azért, mert az erre a célra összegyűjtött összegek nyomtalanul eltűntek. A gyűjtés óta már több, mint három esztendő telt el anélkül, hogy sikerült volna az egybegyűjtött összegek nyomára bukni. A volt averescanus

polgármester tudni sem akar a gyűjtésről, mégkevésbé arról, hogy az összegekkel elszámoljon. A Lupta követeli, hogy a kormány azonnali indíttson vizsgálatot, aminek eredményéről hivatalos kommunikében értesítsék a közvéleményt.

Lemondott a belga kormány

Brüsszel, november 27. A király elfogadta Jaspár kormányának lemondását s az új kormány kinevezéséig megbizta a minisztériumot az ügyek további vitelével. Az uralkodó holnap délelőtt kezdi meg a politikusok meghallgatását. Elsőnek a szenátus és a kamara elnökeit fogadja a délelőtti folyamán audiencián.

— A kolozsvári Mizrahi ifjúsági csoportok Oneg-Sabbat estje. A mizrahi ifjúsági csoportok folytatják az eddig jól sikerült figyelemre méltó kultur tevékenységüket az Oneg-Sabbat előadásokat, mely előadások eddig is sok hívet és érdeklődést vonzott a mozgalom számára. E hó 29-én péntek este fél 9 órakor a Zs. N. Sz. Str. B. L. Pop 10. sz. alatti helyiségében, Stern József tart igen értékes tudományos előadást. „A Kabbala-alap ismeretei” címmel, amikor is az előadó ismerteti meg a misztikus tanok, magyarázatait és azok félremagyarázhatatlan szépségeit. Az előadást nagy érdeklődés előzi meg. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

zsidóságot. Anti-pan szó sem lehet. Suk miatt nem ül egy részt is alá tekintik, mintha lennének. A zsidóságból él, akiknek, azok főleg ex-kereskednek.
on urnak, egy Ro- zsidóink sikerült venezuelai zsidó a hitközségnek ő néhány hét alatt és olvasótermet egy Weinfeld ur- kában utazik és itt kodik, fiát, a hu- et választották meg a hitközség titkára sta sportférfi, Fritz
az állampolgár- rtek érdekében pellálni
Gajda tábornok, a Prágai Magyar adott nyilatkoza- bélyegezte azt a titkát, amely kicsi- ytalanságban tartja zreit állampolgársá- lta csak azért, mert nygel vagy magyar. y a parlament meg- egközelebbi ülésén ellációt intéz ebben yhoz.
ció Bulgária en?
bolgár politikai kö- t el, hogy Olasz- tenni a jóvátertel szemben elfogla- álláspont érdekében.
ásu csempész- lepleztek le
7. A Wolff táv- sítója jelenti, hogy csempész-bűnszö- zték le. A csem- a litván-lengyel ha- az államot tíz mil- meg. A hatóságok a bűnszövegetek ökelő vilnai keres- ámgazgatóság volt isztviselő is bele be. Számos szenzá- ást foganatosítot-
vényjavaslatok ament előtt
az igazságügyminisz- vaslatot terjeszt a szabályozza és rend- elett ítélkező bírói tagok részvételét. A már hosszabb ideje n ezzel törvényerőre rái ugyanis gyerme- tben évek során átársadalmi egyesüle-
az elzász-lotharingiai ánál a kormány ré- és történt, hogy a tja az elzászi és lo- tisztviselek német észére törekvő tiszt- ni.
zálloda
Strada Gareí
Telefon 7-50
Lajos
közéleben a mo- eljeseen átalakított
álloda
és bánati nagyke- utazók találkozó al berendezett, ki- rldősobás-szobák, rban telefon, fod- fe és stb.
ony árak! gálás!

25-50%-kal olcsóbb lett a benzin
fogyasztás minden autónál, ami „VIX” készülékkel van ellátva.
Nagy olaj megtakarítás.
Megtűnik a koromlerakódás a hengerekben.
Meghosszabbítja a koosi üzempességek időtartamát.
Rendkívül olcsó! Irjon még ma a romániai vezérképviseletnek:
AUTOVIX, Cluj, Str. Berthelot 7. Vizszontaladokat és szakmabeli ügynököket kerestünk.

Egy nép kegyelméből való diktátor portréja

A bukaresti Cismigiuban két török diák elbeszéli a modern Törökország csodálatos átváltozását

Kemal, az egyetlen európai diktátor, a nép bálványoz. Törökország megmentőjéről beszél két Cambridgebe tartó török diák. Kemál a török nép nem engedi, hogy lemondjon a diktatúráról

Bucuresti-Bukarest, november 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Két török diák utazik Bukaresten keresztül Cambridge-be, az ottani egyetemre. Utjuk Bukaresten is keresztül vezet s így felhasználják az alkalmat arra, hogy Románia fővárosát is megtekintsék. Nagy érdeklődéssel és komoly vizsgálódással néznek körül, tanulmányozzák a viszonyokat.

Ugy adatott, hogy véletlenül találkoznak és megismerkednek velük. Utunk a Cismigiu avaros utjain vezet keresztül. A két török diák: két testvér, akik valószínűleg kiegészítik egymást. Ha az egyik beszél. — a másik gondolatát is kifejezi.

Kemal, a török nép megmentője

Beszélgésünk a török viszonyokra terelődik. Az egyik testvér rajongó hangon szólal meg; mialatt a másik szeme is felragyog.

— Kemal pasa! Ő a török nép megmentője. Olyan diktátor, aki a nép akaratából diktál. Az utolsó fellah is kész volna feláldozni érte az életét. Valamikor — folytatja a másik, — a török diákok lenézték a nyugati metropolisok egyetemén, ázsiaiaknak aposztrófálták őket. Ma már nemcsak, hogy mi érezzük egyenrangúknak magunkat nyugati kollégáinkkal, de a francia, német és angol egyetemeken is őszintén respektálnak bennünket. Kemal az ő hatalmas energiájával a török népet megillető pozícióit harcolt ki e nép fia számára.

Ha ő nem lett volna...

Ujra a másik veszi át a szót:

— Ha Kemal nincs, úgy Törökország szintén a központi hatalmak sorsára jutott volna. A háború befejezésekor ő volt az egyetlen Török, aki nem vesztette el a fejét. A hadseregen a pánik lett urrál s minden egyes katona békéért kiáltott. Az újságok nem titkolták többé, hogy elvesztették a háborút.

— Ekkor lépett a színtérre Kemal pasa. A második hadtest főparancsnoka volt s ebben a minőségében összegyűjtötte elszéledésnek indult katonáit, vasenergiájával újra szervezte őket és várakozó állásba helyezkedett. A franciák és angolok úgy kezelték bennünket, mint egy háborút vesztett népet és diktálni kezdték a kormánynak, a hadvezetésnek.

„A török nép nem vesztette el a háborút!”

— Ebben a kritikus pillanatban jelent meg Kemal manifestuma: „A török nép nem vesztette el a háborút, a török nép tovább harcol ősi jogaiért” — hangoztatta a kiáltvány, amely alá Musztafa Kemal pasa neve volt aláírva.

— És ekkor csoda történt. A szétzilált török hadseregnek ez a töredéke, amelyet Kemal újra szervezett, szilárd hadoszlopokba tömörülve elkergette az angolokat és franciákat a Bosporusról. A hangulat teljesen Kemal mellett nyilatkozott meg: mindenki természetesen tekintette, hogy az országban Kemal vette át a diktatúra kormányrudját. Amikor a béketárgyalások megkezdődtek, a török nép már ereje tudatában megígálta a békekonferenciát. Kemal hiába invitálták a tárgyalásokra; fölöslegesnek tartotta, hogy elmenjen. Csak később küldötte ki külügyminiszterét Lausanneba.

Svájc törvényei, Törökországra alkalmak

Az egyik török diák felém fordul:

— Ugy értesültem, hogy az önök törvényhozása nemrég szavazott meg egy új közigazgatási törvényt. Talán érdekelné fogja, hogy Kemal is megformálta a törökországi közigazgatást, még pedig teljesen svájci mintára. Az elmúlt évben egy török bizottság ment ki Svájcba, Neufchatelbe, hogy ott a neufchatelei kanton közigazgatási rendszerét tanulmányozza. Ma már ennek a svájci kantonnak közigazgatási törvénye is, persze a török

viszonyokhoz alkalmazva szabják meg a török állam irányelveit.

A fellahok többé nem nyomorgó páriák

— Kemal törvényeinek már meg vannak a maguk üdvös hatásai. A földreform befejeződött s ezzel kapcsolatos törvényt a mintagazdaságok felállításáról szóló törvénnyel egészítették ki. A fellahok többé nem nyomorgó páriák, hanem — különösen az újabb generáció tagjai, — irni, olvasni tudó, igényes, nagyjövő, büszke földművesek. A szövetkezeti rendszer hatalmas méreteket öltött, a modern technika vívmányai lassan-lassan eljutnak Törökország minden zeg-zugába. A házipitési akció eredményeképpen ezideig mintegy 150 ezer ház épült fel. Mindezekkel kapcsolatban el lehet mondani, hogy Törökország politikai viszonyai stabilak s a lehető legteljesebb fejlődés képét mutatják.

Szoros gazdasági és diplomáciai szövetségben Oroszországgal

— A gazdasági viszonyokat kedvezővé teszi az a körülmény is, hogy Törökország a lehető legjobb diplomáciai és gazdasági viszonyt tartja fenn Oroszországgal.

— És — vetem közbe a kérdést, — nem félnek a kommunista propagandától? Török barátom higgadtan és megmondottan válaszol:

— Nem kell félnünk tőle, mert mohamedánjaink nem reagálnak rá. Épen

ezért Oroszországgal sohasem volt összetűzésünk a propaganda miatt, ami természetesen a gazdasági összeköttetéseket annál zavartalanabbá teszi. Egyébként mindenben és mindenütt Kemal szava a döntő. Minden, amit ő akart, megvalósult. Ezideig még sohasem tévedett. A nép valóságban bálványozza.

Megkérdezem török ismerőseimet: — S mi lesz akkor, ha majd Kemal meg talál halni?

A diákok egyike rezignáltan válaszol: — Bizony, az a kérdés meglehetősen izgatja a török közvéleményt. Egyike a legsúlyosabb problémáinknak: mi lesz, ha ez a modern forradalmár, ez a nép kegyelméből diktáló diktátor egyszer eltávozik az élők sorából? Kompjúkálja a helyzetet már az a körülmény is, hogy Kemal pasa szívbeteg és már többször vissza akart vonulni a politikai élettől. Megtörtént, hogy több tanácskozáson összeesett. Azonban Kemal nem hagyja a nép távozni. Akarva, nem akarva, ott kell állania a posztban, hogy befejezhesse hatalmas művét. Még gondolni sem merünk arra, hogy most hagyjon el bennünket. Ebben az esetben talán minden összeomlana...

A két török diák hangja áttüzesedik a rajongástól, a nagy, forró, konvulzív szeretettől, amellyel Kemalról beszélnek.

Boldog az az ország, amelyiknek ilyen „diktátora” van.

Hátszegi Ernő.

A düsseldorfi rendőrség már kizártnak tartja, hogy a tömeggyilkos nyomára ráakadjanak

Düsseldorf, nov 27. Kizártnak tartják, hogy a tömeggyilkos nyomára valaha is rátaláljanak. Valószínűleg már nem is tartózkodik a környéken. Erre vall az a körülmény, hogy több mint tíz napja

ráutottat nem követett el. A kézrekerítésére indított hajza teljes kudarcot ért véget s a rendőrség a legcsekélyebb eredményt sem tudta felmutatni s erre nincs is már reménye.

Vasárnap délbe érkezik Kolozsvárra Nahum Szokolov

A vármegyeháza nagy termében lesz a kolozsvári Szokolov miting

Nahum Szokolov, aki már egy hete a bukaresti zsidóság dédelgetett vendége, december elsején Erdélybe érkezik, hogy országgrszünk néhány nagyobb városának zsidóságát is meglátogassa. A zsidó nép örökre ifjú bölcsé és kiváló diplomatája vasárnap délben 12 órakor érkezik Kolozsvárra Bukarestből. Kolozsvár zsidósága lázasan készül nagy vendégének méltó fogadtatására. A Jewish Agency kuratoriuma karöltve a Zsidó Nemzeti Szövetség vezetésével már megállapította Szokolov ittartózkodásának programját.

A kolozsvári pályaudvaron az elsőosztályú váróteremben az összes kolozsvári zsidó közületek küldöttségei fogják fogadni és üdvözölni a zsidó reneszánsz-mozgalom illusztris vezetőjét. A váróterembe csak a rendezőbizottság által kibocsátott jegyekkel lehet belépni.

Ugyancsak vasárnap délután fogja fogadni Szokolov a kolozsvári sajtó képviselőit, akiknek nyilatkozni fog a palesztinai helyzetről.

Este 8 és fél órakor a megyeháza dísztermében nyilvános nagy miting lesz, amelyen Szokolov meg fogja tartani nagyvezetési előadását Palesztináról és az aktuális kérdésekről.

Az esti mitingre a rendezőbizottság a tolongás elkerülése és a rend kedvéért belépőjegyeket bocsátott ki, amelyek a Keren Kajemeth irodájában, (Str. Baron L. Pop 10, első emelet), a Keren Kajemeth javára történő megváltás ellenében péntek délutánig átvehetők.

Hajfestés

„KOMOL” párisi hajfestőszer 18 természetes színárnyalatban létezik. Ezzel öszülő haját 15 perc alatt a legnagyobb biztonsággal az eredeti színére festheti vissza.

Kérje a „KOMOL”-t az Ön todrásánál.

Vezérképviselet: **Oradea, Str. Delavrancea 28. L.**, ahonnan díjtalan prospektust kaphat.

Karácsonyok karácsonyát

rendezi meg ezévben alanti rendkívüli olcsó áraival

SZABÓ Jenő

Női divat különleges ségek nagyáruháza CLUJ.

Telefon 4--79 Telefon

- 1 mtr. opalin — — — 29.-
- 1 „ mosott vászon 29.-
- 1 „ fehérnemű vász. 33.-
- 1 kis vég vászon ágy-neműre — — — 350.-
- 1 mtr. mintás crepe — 29.-
- 1 „ mosó delén — 35.-
- 1 „ teniszflanell — 33.-
- 1 mtr. francia mintás flanell — — — 49.-
- 1 mtr. flanell pasztel-szineken — — — 48.-
- 1 garnitúra 6 szalvét. 195.-
- 1 mtr. I-a minőségű férfi szövet öltönyre — — 265.-

Maradékok feltűnő olcsó áron!

Nagy karácsonyi vásár

1 méter I-a minőségű crepe de chine minden színben Lei 390.-

Kérje teljesen ingyen az 1930. évi naptár és arjegyzék könyvecskét!

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. 11. Junie 12.
Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Ének a chumca földön

Köd szürkül a mező felett
alig virrad. —
Körül sárga homokhegyek
a táj riad.

Szurós chumca közé lányok
szedni jöttek.
Rangyokba burkolt a kezük, s a lábuk
a tövis végett.

Csak fiatal arcuk ragyog ki a rongyból,
ha néha fordulnak s kilépnek a sorból;
Oldalt vigyáznak komoly katonák,
vékony, egyenes eukaliptusz fák.
Dalba kezd az egyik, a másik folytatja,
Ködön át az ég szárnyal ifjú hangja,
„Buta teremtesek! Balga asszonynepek!
Jobb lesz tán, ha sirtok, éneketek vétek.”
Dávid a mesgách így támad reájok,
orcáján kigyóznak keserű, mély ráncok.
„Szenved a munkás, beteg az ország,
Nines munka, nines kenyér, mindenütt

„Aldott legyen karja,
erővel áldott,
minden testvérnek,
ki könnyűen rajtad,
földünk homokja.”

„Aldott legyen karja,
erővel áldott,
minden testvérnek,
ki könnyűen rajtad,
földünk homokja.”

Chumcát tördel a hajlodozó csapat
s most róza fényvel, bíbor tűzével,
csókot süt rájuk a felkelő nap.

Mózes Olga

A román koronarend tisztirangjával tüntették ki Tartia Aurél kolozsvári pénzügyigazgatót. A Monitorul Oficial legutóbbi számában királyi dekrétummal a román koronarend tisztirangjával tüntették ki Tartia Aurél pénzügyigazgatót. A magas kitüntetés ezuttal egy derék, közszeretett örvendő tisztviselőt ért. Tartia Aurél pénzügyigazgató rövid kolozsvári működése alatt ezen a kényes poszton is az egész város lakosságának osztatlan megbecsülését és szeretetét érdemelte ki. A magunk részéről örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy a magas kitüntetéshez ezuttal gratuláljunk Tartia pénzügyigazgatónak.

Hindenburg egészséges. Berlinből jelentik: Cáfolták azt a hírt, hogy Hindenburg elnöknek üdülési szabadságra volna szüksége. Az elnök egészségi állapota semmi kívánni valót sem hagy maga után.

Poincaré felgyógyult. Párisból jelentik: Poincaré felgyógyult. Tegnapi több órára elhagyta ágyát. Mindkét műtét jól sikerült s komplikációktól tartani nem kell.

Egy ártatlanul meghurcolt postás kálváriája. Burián Péter a kolozsvári postán volt hosszú ideig általános megbecsülésben álló tisztviselő. 1925-ben, a postán történt sikkasztás elkövetésével vádolták. A dolgot természeténél fogva a tisztviselőt nyomban elmozdították állásából és megindították ellene a büntügyi eljárást. A büntügyi vizsgálat folyamán kiderült Burián Péter ártatlansága és mielőst beszüntették ellene a büntügyi eljárást, keresetet nyújtott be a kolozsvári tábla elvesztett állásának való elmozdítása indokolatlanná vált. A kolozsvári tábla ma tárgyalta a szerencsétlen tisztviselő ügyét és azzal az indoklással, hogy keresetét későn adta be, figyelmen kívül hagyva azon körülményt hogy a kereset beadására csak most, a büntügyi eljárás megszűnése után kerülhetett sor az ártatlanul meghurcolt tisztviselő keresetét elutasította.

A Matild-viz

egyetlen banketten sem hiányozhat mert ez a vezető márka.

A belügyminiszter táviratilag tiltott be egy jasií lapot, amely az arab vérengzéseket dicsőítette

București-Bukarest, november 27. Ki senevben néhány nappal ezelőtt Scutul Tarii (az ország pajza) címmel egy antisemita lap jelent meg, amely a palesztinai arab vérengzéseket dicsőítette és pogromokra uszította a beszarábiai

lakosságot. A zsidó parlamenterek ma délután a kamarában Ioanescu alminiszter tudomására hozták a Scutul Tarii izgatását, mire az alminiszter táviratilag rendelte el a lap azonnali elkövetését.

Megszakadtak az olasz—francia tengerészeti tárgyalások

London, november 27. A Daily Telegraph párisi tudósítója jelenti, hogy a francia-olasz tengerészeti tárgyalások megszakadtak. A Quai d'Orsay igyekszik szépiteni a helyzetet, de egy-két nap múlva már kénytelen lesz bevallani nyíltan a szakítás tényét. Franciaország nem hajlandó a tengerészeti paritásba beleegyezni. Nem akar egyenlő tengeri haderővel rendelkezni Olaszországgal még révelesen sem, sőt olyan feltétel mellett sem, hogy Olaszország bizonyos ideig nem élne a paritásra vonatkozó jogával.

Francia politikai körök a tárgyalások

megszakadását most meg azzal magyarázzák, hogy a francia kormány meg akarja várni az angol-japán tengerészeti megbeszélések végeredményét. Egyes hírek szerint ugyanis Anglia hajlandó lenne japának kedvezőbb cirkálóerőre engedélyezni s erre az esetre Franciaország is további engedményeket követelne Angliától. A francia cirkáló-flotta 1.67.5 arányban áll az angol flottaéhoz s ha Anglia, engedékeny Japánnal szemben Franciaország azt fogja követelni, hogy arányszáma a leszerelés rendén Angliával szemben 2.5.3 arányú legyen.

Rádió-parancsra tartóztatták le az Atlanti Óceánon haladó hajón a Budapestről megszökött Fischer Lajost

A budapesti rendőrség az ugyanazon hajóval utazó budapesti festőművészt rádió útján kérte fel, hogy segítsen letartóztatni a sikkasztót

Budapest, november 27. Megírta az Uj Kelet, hogy Fischer Lajost, a budapesti Fischer-Vacuum sikkasztó vezérigazgatóját a Rio de Janeiro kikötőjében, a „Duilio” című hajón letartóztatták.

A letartóztatás rendkívül érdekes körülmények között történt.

A tengerészeti törvények szerint ugyanis ma minden tengeri hajó fedélzete annak az országnak területéért szerepel, amelynek lobogója alatt jár az illető gőzös. Ezek szerint a „Duilio” olasz területnek tekintendő és az olasz törvények alkalmazandók Fischer Lajosra. Ez azt jelenti, hogy a hajó kapitányának kötelessége a felügyelet alá helyezett Fischer Lajost utjának végeztével azon kikötő hatóságának átadni, amely kikötőből a hajó útjára elindult. Így a Duilio fedélzetén az őrizet és felügyelet alatt álló Fischer Lajossal, Rio de Janeiro kikötőjéből Montevideóba megy s onnan visszafordulva Genovába való visszaérkezése után Fischert átadja a genovai büntügyi hatóságoknak.

Ez nagyban megkönnyíti a kiadatási eljárást is.

A rádió szerepe a letartóztatás körül.

Fischee Lajosnak sikeres letartóztatásához egy pillanatnyi ötlet is jelentékenyen hozzájárult. Ez az ötlet Gehl Zoltánnal, a kiváló festőművésszel van összefüggésben.

A budapesti rádió stúdiójából „Mit üzen a rádió” címmel ugyanis híreket közvetítenek messzi országokba, tengerentúra is. Körülbelül egy héttel ezelőtt a „Mit üzen a rádió” című rovat vezetője a stúdióból Gehl Zoltánnak közvetítette azt az üzenetet, hogy üdvözlí a családjá s hogy minél előbb írjon vagy adjon életjelt magáról. Ennek az üzenetnek a címzése így hangzott: „Gehl Zoltán festőművésznek, aki a Duilio olasz gőzösn utazik Buenos-Ayres felé.”

Erre a különös üzenetre figyelmes lett a budapesti főkapitányság intellektuális osztálya, amely éppen Fischer Lajos bün-

ügyével foglalkozik és megállapították azt, hogy Gehl Zoltán ugyanazon a gőzösn tart Buenos-Ayres felé, amelynek fedélzetén Fischer Lajos szökök Montevideóba, ahol előzetes megbeszélés szerint fiával kellene találkoznia.

Amikor ezt megállapították, azonnal érintkezésbe léptek a stúdióval, illetve a „Mit üzen a rádió” híreinek szerkesztőjével. Akit felkértek arra, hogy a megbeszélés időpontban, mikor Gehl Zoltán rádió útján keresztül hallgatja a budapesti üzenetet, a budapesti főkapitányság nevében kérjék arra a festőművészt, hogy álljon rendelkezésére a magyar hatóságoknak és mindent kövessen el, hogy Fischer Lajost, aki rendkívül sok kismebert károsított meg, még lehetőleg a hajón tartóztassák le.

A budapesti rádiógramm

Kedden délután a budapesti rádió stúdiójából világgá röptették a hírt, amelyet minden bizonnyal a címzett Gehl Zoltán festőművész meg is kapott. Ez az üzenet a következőképpen hangzott:

„Gehl Zoltánnak, az Atlanti óceánon haladó „Duilio” olasz gőzösn, a budapesti főkapitányság kéri önt, hogy a „Duilio” olasz gőzösn a szökésben levő Fischer Lajost, a Fischer Vacuum sikkasztó vezérigazgatóját a hajó kapitányának segítségével tartóztassa le és mindent kövessen el, hogy el ne hagyassa a fedélzetet. Fischer Lajos Tóth Márton névre kiállított hamis utlevéllel utazik, a hajókapitánynál hivatkozzék arra, hogy a magyar vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott ki ellene. Kérje meg, hogy legyen a magyar nyomozó hatóságoknak a segítségére. A történetről szikratáviró útján adjon értesítést a budapesti főkapitányságnak, továbbá hogyha lehetséges készítsen róla portrét, lehetőleg többet s ezt bocsássa megérkezésükkor a monte-videói rendőrség rendelkezésére. Felelése és gyermekei jól vannak, sokszor üdvözlí, írjon nekik.”

Gehl Zoltán megkepte a radiogramot s ennek alapján sikerült is elérnie Fischer Lajos szenzációs körülmények között történt letartóztatását.

Ellopta a bíró aranyóráját. Dr. Lintzmeier Károly, kolozsvári törvényszéki bíró feljelentést tett ma a kolozsvári rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki mialatt ő tárgyaláson volt, irodájából ellopta 5000 lej értékű aranyóráját. A rendőrség beindította a nyomozást és a nyomok Pavlu Fotache nevű volt katonát hozták gyanúba. Ez a Pavlu Fotache tegnap szabadult ki a kolozsvári hadbírószék börtönéből és kiszabadulása után felkereste dr. Lintzmeier bírót, hogy pénzbeli segítséget kérjen tőle a hazautazási költségek fedezésére. Ugy látszik a bíró távollétében a hazautazáshoz szükséges pénz kiküldetése helyett célszerűbbnek találta a bíró irodáztaláról oly fényesen kacérkodó aranyóra elemelését.

Dr. Goldenberg Ede előadása a Gutenberg-otthonban. A kolozsvári nyomozások kulturbizottsága kedd este hét órák ismeretterjesztő kultúrelőadást rendezett, amelynek során dr. Goldenberg Ede börtönytudomány előadást tartott a verbajról. A mindvégig lebilincselően érdekes, vitatott képekkel kísért előadást másfél órában keresztül zsunolt ház hallgatta végig. Dr. Goldenberg Ede előadását a hallgatóság percekig tartó tapsal honorálta.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlási és erjedési folyamat a gyomorbeli zamban, bélbaktérium- és gyomorsav túltengés, az arcbőrön és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulok a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz használata mellett visszafejldnek. Számos gyakorlóorvos a FERENC JÓZSEF vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendel. A FERENC JÓZSEF keserűvíz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Eljegyzési hírek. Godel Ottilia, Dipce és Grünfeld Vilmos Cluj, jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett). — Glück Jenő Baia-Mare és Fried Erzsike Seini, jegyesek. (Mindkét külön értesítés helyett). — Kransz P. rikét Aranymezőről eljegyezte Hartmann Jakab Bistrita.

Főtisztek csempézési pere a hadbírószék előtt. Érdekes tárgyalást tűzött ki holnap délelőttre a kolozsvári hadbírószék. Ekkor kerül ugyanis a hadbírószék elé az a nagy port felvert csempézési per, amelybe a cseh határnál szelgálatot teljesítő granicőrezred számos főtisztja is bele van keverve. A holnapai tárgyalásra a vádlottakon kívül több mint harminc tanú idéztek meg és tekintve, hogy többmillió lejés árú átsempézéséről van szó, a tárgyalás elé katonai körökben nagy izgalommal tekintenek.

Zubkow újra elhagyta Németországot. Párisból jelentik: Luxemburgból jelentik, hogy Zubkow elhagyta Németország területét s ismét visszaérkezett Luxemburgba.

Simon Böske — menyasszony. Budapestről jelentik: Miss Európa, Simon Böske tegnap tartotta eljegyzését Brauner Pál nagykereskedővel.

Hlinka nem ejtette el Tukát. Bécsből jelentik: Hlinka a bécsi tótók vasárnapi naggyűlése tiltakozott azzal a váddal szemben, hogy Tukát eljettette volna. Arra kérte a külföldön élő tótágot, hogy várják be nyugodtan a fejleményeket. Hlinka ez alkalommal is élesen ostromozta a csehek kormányzati tevékenységét.

Februárban ül össze a vámtügyi versengés kiküszöbölésére hivatott konferencia. Párisból jelentik: A vámtügyi versengés kiküszöbölésére hivatott nemzetközi konferencia februárban ül össze. A kormány sulyt helyez arra, hogy az értekezlet minél eredményesebb munkát végezhesen s ezért a köznapokban ki fogják kérni a kérdés megoldására vezető módok tekintetében a nagy gazdasági szervezetek véleményét.

Meghalt Nepal maharadszája. Londonból jelentik: Bangaloréból jelentik, hogy Nepal maharadszája meghalt. A maharadsza 1924-ben megszüntette országában a rabszolgaságot s két év alatt több, mint hatvanezer embert szabadított fel.

KENNEDY:

Az állhatatos tündér

Az új angol irodalom nagy világsikere
füzve 204, kötve 290 lei

LEPAGE-nál K-vát.

BÉLDI KÉZFINOMÍTÓ

az egyedüli készítmény, mely fehérit, puhít finomít
Kapható minden drogériában, gyógytárban, illatszertárban. Főraktár

EMKE DROGUERIA

CLUJ—KOLOZSVÁR Piața Unirii Mátyás tér—Deák Ferenc-ucca sarok

Közgazdaság

A gyáriparosok nagyváradí értekezlete a kényszeregyezségi eljárás gyökeres módosítását követelte

Bucuresti-Bukarest, november 27. A CFR forgalmi igazgatósága által legutóbb kibocsájtott statisztikai adatokból kiderül, hogy néhány napon belül, legfeljebb egy hét leforgásával, a fedett vagonokban rakott áruk szállítása a legnagyobb pontossággal fog megindulni az egész vasuthálózaton. A gabona árukát a konstancai kikötő felvevőképességének arányában fogják bevagyonozni az egyes vasuti állomásokon. Egyezőval, a fedett vagonok megakadása, valamint az áruk szállításának helyzete szemmel láthatóan javult. Tudvalevő ugyanis, hogy ezeknek a vagonoknak átadott áruk szállítása nagy késéseket szenvedett a nagy hadgyakorlatokkal kapcsolatos hadszállítások okozta zavarok miatt.

A cukorrépa szállítási kampány rövidesen véget ér.

Miután a múlt évi cukorrépa termelés hatvanégy százalékos csökkenést mutat, a vasuti szállítások forgalma is vesztett aktivitásából.

Csernovitzban, a CFR kerületi üzletvezetőségének területén leraktározott cukorrépa mennyiség vagonbalegyezése van még csak hátra, melynek megtörténte után az ideai szállítási kampány befejezettnek tekinthető. Ez a mennyiség bevagyonozása és elszállítása legkésőbb a karácsonyi ünnepekig meg fog történni.

A CFR-nek átadott cukorrépa vagonok összességét 45.000-re taksálják.

A tegnapi napon a CFR egész hálózatán 7000 fedett és 16.000 nyitott vagon állott, melyek mind megakadásra vártak.

Elegendő fedett vagon áll készen a gabona és cukorrépa kampányra

Oradea-Nagyvárad, november 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az UGIR nagyváradai csoportja november 25-én Friedman Herman, a Dreher Haggenmacher győrgyár vezérigazgatójának elnöklétével gyűlést tartott, amelyen a cluj kerületet dr. Bösörmeinyi Sándor UGIR igazgató képviselte. Az értekezlet az UGIR bukaresti közgyűléssel és az ezt követő sajtókampánnyal foglalkozva teljesen azonosította magát a kerületi vezetőség eljárásával amelyet felkért, hogy az iparpolitikai sérelmek gyógyítása érdekében szükségessé vált lépéseket az eddigi erővel folytassa le.

A munkásbiztosító törvényjavaslattal foglalkozva a gyűlés leszögezte a nagyipar ama álláspontját, hogy az ipari termelés a közteheremelés nem bírja el és így ennek a törvénynek a keretében is csak a különböző munkásbiztosítási rend-

szerek egységesítésével járó és magában véve is jelentékeny költségemelését hajlandó elfogadni.

A gyűlés kiemelkedő pontját a kényszeregyezségi eljárás módosításának kérdése képezte. Megállapította az értekezlet, hogy a jelenlegi rendszer megvédi ugyan az adósd, de nem részesíti védelemben a hitelezőt és ezáltal a hiteléletet. A kényszeregyezségi törvény módosítására a gyűlés konkrét javaslatot hozott. A javaslat szerint a módosítandó kényszeregyezségi törvénynek kötelezővé kell tennie, hogy az a vállalat, amely 10-20 százalékos fedezetlen passzívumot tapasztal üzletében, köteles legyen kényszeregyezségeit kérni. Követelte egyben az értekezlet, hogy a megállapított kielégítési kvóta fizetési határideje az eddigi 3 év helyett 18 hónapban állapítsák meg.

módon megnövekedtek a bankbetétek. Október végétől e hó 12 ig 5-8 milliárdról a bankbetétek felemelkedtek 7-3 milliárd dollárra.

Románia felmondta Ausztriának a legtöbb kedvezményt biztosító kereskedelmiszerveződést. Bécsből jelentik, hogy Románia Ausztriához való gazdasági viszonyában változás állott be, mert a román kormány tegnap három hónapra felmondta a legtöbb kedvezmény alapján álló kereskedelmiszerveződést. A két ország között már régen tárgyalások folynak a kereskedelmi-politikai rendezés kérdésében, de végleges eredményről eddig, amint a most jelentett szerződésfelmondás is bizonyítja, nem lehet beszélni.

Az italmérsi illetékek befizetése. A pénzügyminiszter tervbe vette, hogy az italmérsi illetékeket 1930-ra legkésőbb január 15-ig be kell fizetni. Az italmérsi joghatályát veszti, ha az illető 1930 március 1-ig nem fizeti be az illetékeket. Az engedély nélkül árusítók bírságát a bizottság az italmérsi illeték nyolcszorosában szabta meg. Kár, hogy a miniszternek nem jut eszébe, hogy az illetékeket legalább öt évre szedje be előre, mert így hamarabb kivégezheti az italmérsőket.

Megállapították az erdélyi nagyváradról jelentik: Dr. Aurel Lazar, nagyváradai interimár bizottság elnöke tanácskozássra hívta össze a rendszertan bizottságot, amely a november 28-án tartandó erdélyi városok kongresszusát előkészíti és gondoskodik a kiküldött képviselők utazásáról. A program szerint a kiküldötteknek ma, szerdán este kell megérkezniük Nagyváradra, ahol a város a szállás-hotelben az ismerkedés céljából bankettet ad. A kongresszus napirendjén a következő kérdések szerepelnek: 1. A városi üzletek commercializálása. 2. A költségvetés. 3. A szegényügy. 4. A munkanélküliség. A kongresszus előkészítő bizottsága a kongresszus felhívta a városokat, kérték a részletes jelentést arról, hogyan végezték eddig és hogyan akarják a jövőben végezni az üzemek commercializálását. A költségvetés kérdésével kapcsolatban a kongresszus kérni fogja a kormánytól a városok jövedelmi forrásainak a szaporítását.

Az egyetemi tanárok is csatlakoztak a középiskolai tanárok sztrájkmozgalmához. Bukarestből jelentik: Az egyetem bölcsészeti fakultásán tegnap tartották meg ülésüket az egyetemi tanárok és elhatározták, hogy kéri a kormánytól fizetéseik rendezését. Kimondták a középiskolai tanárokkal való szolidaritásukat. A december 6-iki demonstratív gyűlésen ők is részt vesznek.

Értesítés. Az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Ujságirószervezet központja szemmel hivatalosan közli, hogy a Szanatorium és Nyugdíjalap javára kiadandó Erdélyi beszerzésével, a hirdetések és hirdetésnyomrendelések felvételével, valamint a betyóly összegek inkasszálsával a közpénzügyi dr. Klein Dező kártársat, a „Pénzvilág” szerkesztőjét hatalmazta fel.

A magánalkalmazottak monstre taggyűlése december 1-én. Az alkalmazottak szakszervezete december hó 1-én, vasárnap 10 órakor monstre taggyűlést tart, amelyen tiltakozni fog a karácsonyi és újévi ünnepekkel kapcsolatban minőségű munkaszüneti felfüggesztés ellen. A monstre taggyűlésre meghívást kapott a munkaügyi inspektor és a rendőrkvesztár, hogy meggyőződjenek az alkalmazottak egyöntetű állásfoglalásáról. Az alkalmazotti gyűlés iránt alkalmazotti körökben nagy az érdeklődés.

Halász József előadása a Magánalkalmazottak szakszervezetében f. hó 29-én, pénteken este 8 órakor lesz megtartva „Szociális sajtó — polgári sajtó” címen. Az előadás a szervezett helyiségekben (Str. Cogălniceanu v. Farkas-tető 7. szám) alatt lesz megtartva és azon alkalmazottakat, tisztviselőket, szervezett munkásokat, ezek hozzátartozóit, valamint a rokonszenvezőket szívesen látja a Kulturbizottság.

Bánffyhyunad város akar lenni. Bánffyhyunad lakossága körében mozgalom indult, hogy a közigazgatási reform alapján nyilvánítsák a községet városra. Több száz aláírással kérvényt adtak be a megyei prefektúrához ebből a célból. A Patria értesítése szerint a felesleges közigazgatási hatóságok eleget tesznek a helyi lakosság érdekeinek és így január elsejétől kezdve Bánffyhyunad városként fog szerepelni a közigazgatásban.

ORIGINAL-COLONIAL-RUM

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy átvettük a bukaresti dr. A. Urbanu-féle kémiai gyár technikai és kereskedelmi vezetését és abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. közönséget

ORIGINALIS-COLONIAL-RUM

mal tudjuk ellátni, amit ez a gyár különleges koncesszió alapján valódi j. v. a. cukornád-melas-éből termel.

Bürger Albert rt. Târgu-Mures Marosvásárhely

Megjegyzés. Tekintettel arra, hogy ezen Originalis-Colonialis-Rum gyártására ezidőszent gyárunknak egyedül van koncessziója, kérjük a t. közönséget, hogy magát hangzatos nevű utánzatoktól megóvassza, hanem kérje mindenütt az eredeti értesítés után nyert ORIGINAL-COLONIAL-RUM-ot, mely árban és minőségben minden versenyen felül áll. Rumon kívül gyártunk: aetherikus olajokat, gyümölcszörpöket, méregmentes festéket. Gyógyszerkémiai osztály üzembehelyezése folyamatban van. Prospektussal és árjegyzékkel készséggel szolgálunk.

Lazar Judovics & Co. Cluj, Cal. R. Ferdinand 9. (Telefon: 858. szám) textil engros üzletének

Javult az ország kereskedelmi mérleg. A statisztikai hivatal jelentése szerint szeptember hó folyamán az importált áruk 2,584,822,291 lej értéket tett ki, ezzel szemben az exportált áruk értéke 3,781,325,971 lej volt. A kivitt áruk értéke tehát körülbelül hétszázmillióval volt több az importált áruk értékénél. A múlt hó folyamán közel egymilliárd és kétszázmillió értékű árpát exportáltak. Nagy mennyiségű paszulyt, petróleumterméket és faanyagot is exportáltak.

Berlin cipőfogyasztási statisztikája. Német statisztikai adatok szerint Berlinben 8800 üzem foglalkozik bőrcipők előállításával, továbbá 342 üzem posztó és filccipőkkel. Az üzemek 97 százaléka kisüzem, amely legfeljebb öt alkalmazottat foglalkoztat, míg a nagyüzemek száma, amelyeknek munkásszáma több, mint 50 főnyi, mindössze 54. Berlin évi cipőfogyasztása körülbelül nyolcmillió pár, amelynek számottevő része Németország többi részeiből és külföldről kerül be. Vajjon egész Nagyrománia mikor éri el ezt a fogyasztást?

Olcsóbb mint a gyárban!
100 leiért már vehet jó korcsolyát
FRIED JENŐ acéláru üzletében Cluj, Str. Matei (v. Mátyás király-u.) 2.
Nikkelezett acélkorcsolyák 300 leiért.
Köszöret. Nikkelezés.
Siessen, amíg a készlet tart!

Apróhirdetések

NŐSÜLÉS céljából feltétlenül intelligens és jó zsidó családból való urileány ismeretséget keresem. Hozomány mellékes. Csakis iskolát végzett, intelligens, esetleg diplomás zsidó urileányok jelentkezzenek, még pedig személyesen megírandó levelekkel, melyeket „Szellemi foglalkozás” jelige alatt a lap kiadójához küldjék. 2639

ÜGYES inkasszáns, jó garancia mellett, állást keres. Elmenne esetleg mint **שמש** is. Cim a kiadóban.

Szönyegszöveshez legjobb, legszebb perzsa fonalak, felvétel fonalak, szönyegminták legjobban beszerezhetők: „SULTANA” szönyegszövesítőzem fonalosztályánál, Târgu-Mures, Piața Regele Ferdinand 7. [Főter] Sztet küldés utánvétel.

PÉNZBESZEDŐ és elárúsítóügynökök magas jutalékkal felvétetnek. — Cim a kiadóhivatalban. 2644

ZONGORÁORÁKAT jutányosan kezdőknek és haladóknak. Megkeresések Str. Avram Jancu (Petőfi-u.) 3. I. em. 9. D. e. 10-12-ig

Izletes kóser házikoszt házhoz szállítva is kapható Hegedüs S.-u. 18. Ugyanott kétszolid leány teljes ellátást kaphat.

HOTEL METROPOL BUKAREST
A királyi palotával szemben
Modern komfort az Uj Kelet minden olvasója Modern komfort
15% kedvezményt kap a szobaárakban, — ha felmutatja ezt a hirdetést!

Lazar Judovics & Co. Cluj, Cal. R. Ferdinand 9. (Telefon: 858. szám) textil engros üzletének **detailosztályát e hó vége felé nyitja meg!!**

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtökön nov. 28-án este fél 9-kor Föld-nélküli János. Ujdonság 2-odszor. Napi bérlet 17 szám, C. sorozatszám 120

Pénteken nov. 29-én este fél 9-kor Föld-nélküli János, 3-adszor Napi bérlet 18 sz. A. Sorozatszám 121

Szombaton nov. 30. d. u. fél 3-kor Piroška és a farkas. Ifjúsági gyermekelőadás, nagyon olcsó helyárakkal. Bevezető előadást tart Sebesi Samu. Sorozatszám 122.

Szombaton, november 30-án este fél 9-kor Libavásár. Operett-ujdonság először. Kondor Ibolyával, Betegh Bébi, Tompa Bélával, Ihász Aladárral. A párisi operette évad legszenzációsabb ujdonsága. Premiér bérlet 17 szám. Sorozatszám 123.

Vasárnap, dec 1-én délután 3-kor: Erdész-leány. (Nagyon olcsó mozihelyárakkal. Kondor Ibolyával. Sorozatszám 124.

Vasárnap, december 1-én d. u. 6-kor: Libavásár. (Operett-ujdonság másodszor. Sorozatszám 125.)

Vasárnap, december 1-én este 9-kor: Bajadér. (Lengyel Irén vendégjátékával. Betegh Bébi, Solthy Györggyel, Ihász Aladárral. Napi bérlet 18. szám. B. Sorozatsz. 126.)

Hétfőn, december 2-án este fél 9 órakor: Libavásár. (Operette-ujdonság harmadszor. Napi bérlet 18. szám, C. Sorozatszám 127.)

Kedden, december 3-án este fél 9-kor: Libavásár. (Operette-ujdonság negyedszer. Napi bérlet 19. szám. A. Sorozatszám 129.)

Szerdán, december 4-én este fél 9-kor: Libavásár. (Operette-ujdonság ötöd-ször. Napi bérlet 19. szám. B. Sorozatszám 130.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Csütörtökön 3 órakor és félhat órakor: I. Sárga lilium, Bíró Lajos óriási hatású drámája filmen. Az amerikai filmgyártás leggrandiózusabb remekműve: II. Rázd le Jonny! Amerikai vígjáték-ujdonság 7 felvonásban. Kolozsvárott először! III. Pótképek. Helyárak: 30, 20, 10 lei.

Péntek 3 órakor és félhat órakor: I. Sárga lilium, Bíró Lajos óriási hatású drámája filmen. Az amerikai filmgyártás leggrandiózusabb remekműve! II. Rázd le, Jonny! Amerikai vígjáték-ujdonság 7 felvonásban. Kolozsvárott először! III. Pótképek. Helyárak: 30, 20, 10 lei.

Szombat 5 órakor és 7 órakor Kolozsvárott utoljára: I. Sárga lilium, Bíró Lajos óriási hatású drámája filmen. Az amerikai filmgyártás leggrandiózusabb remekműve! II. Rázd le, Jonny! Amerikai vígjáték-ujdonság 7 felvonásban. Kolozsvárott először! Pótképek. Helyárak: 30, 20, 10 lei.

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné 15 és 10 leies helyárakkal: Halálhíd. 7 felvonásos, izgalmas, érdekesítő kalandortörténet. Ujdonság! Kolozsvárott először! Ezenkívül: Pufi székely mókái, Tréfák, énekek. Előadja: Tompa Sándor.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor Premier: „Nina Petrovna“ csodálatos hazugsága. Főszereplők: Brigitte Helm, a gyönyörök asszonya, Warwick Ward, Harry Hard, Franz Lederer. Előjáték: Ufa journal.

Péntek 5, 7 és 9 órakor: „Nina Petrovna“ csodálatos hazugsága. Brigitte Helm.

Szombat 5, 7 és 9 órakor: „Nina Petrovna“ csodálatos hazugsága. Brigitte Helm.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: „Nina Petrovna“ csodálatos hazugsága. Brigitte Helm.

SELECT-MOZGO:

Csütörtök: Cirkuszhercegnő szenzációs premier, Harry Liedtke, Verebes Ernő és Hans Junkermann legújabb világsiker aratott filmük. Az éneket betéteket Szabó Gyula és Sűvegi Aranka operaművészek éneklék.

Péntek: Cirkuszhercegnő, bájos szalonvígjáték, Harry Liedtke, Verebes Ernő és Hans Junkermann legújabb nagysikerű alkotásuk. A film éneket betéteit Sűvegi Aranka és Szabó Gyula operaénekesek éneklék.

Szombat: Cirkuszhercegnő, Verebes Ernő, Harry Liedtke és Hans Junkermann nagy sikert aratott alkotásuk. A film éneket betéteit Sűvegi Aranka és Szabó Gyula operaénekesek éneklék.

Vasárnap: Cirkuszhercegnő, utoljára, Harry Liedtke, Verebes Ernő és Hans Junkermann legújabb világsiker aratott filmük. Az éneket betéteket Sűvegi Aranka és Szabó Gyula éneklék nagy sikerrel.

URANIA-MOZGO

Csütörtök: Csavargók királya, Harry Piel legújabb, nagyszerűen izgalmas kalandorfilm. Partnere a szép szőke Dary Holm.

Péntek: Csavargók királya, Harry Piel legújabb, nagyszerűen izgalmas kalandorfilm. Partnere a szép szőke Dary Holm.

Szombat: Csavargók királya, Harry Piel legújabb kalandorfilm, mely felülmúlja az összes eddigi filmeket.

Vasárnap: Ma utoljára Csavargók királya, Harry Piel legújabb szenzációs kalandorfilm.

A Magyar Színház közleményei

Libavásár. Az utóbbi évek legmulatságosabb, legfinomabb zenéjű operett-ujdonsága a „Libavásár.“ A szövege olyan szellemes, olyan fordulatok, hogy zene nélkül, mint bohózat is a legnagyobb sikerre számíthatna. A Gall szellem úgy sziporkázik benne, mint a legképrázatosabb tűzijáték. Persze telivér operett s így nem ajánlatos, hogy fiatal lányok megnézzék. Zeneje olyan fulbembázó, olyan kedves, hogy a premiére után már mindenki dudolni fogja. A „Libavásár“-t Pé-

riában egy egész évig játszották megszakítás nélkül. Budapesten a Belvárosi színházban mutatták be s ötven előadást ért meg egy-folytában. Hetekig tartó nagyon gondos előkészületek után, az Ihász Aladár rendezése mellett lesz szombaton este nálunk a „Libavásár“ premiére. Bizonyos, hogy remegni fognak a nézőtér falai a kacagástól ezen az estén. Kondor Ibolya, Betegh Bébi, Dances Ica, Miklóssy Margit, Tompa Béla, Ihász Aladár, Leővey Leó, Olasz Lajos lesznek a „Libavásár“ főszereplői. Egyelőre 5 egymástáni estére van műsorra tűzve a Libavásár. Jegyeket a pénztár mind az öt előadásra árusít már.

Vasárnap este: Bajadér, Lengyel Irénnel. A legszebb operett, Kálmán Imre, Bajadérja vasárnap este néhány évi pihentetés után új szereppel és új betanulással fog színpadra kerülni. A repriz érdekességét emeli, hogy a címszerepet Lengyel Irén fogja játszani. A férfi szerepet először fogja játszani Kolozsvárott Solthy György.

Ma vetítik először a Magyar Színházban a Sárga liliumot. Nagy napja van ma a Magyar Színház mozijának: Először vetítik a leghíresebb magyar tárgyú amerikai filmet, a „Sárga lilium“-ot. Bíró Lajosnak ez a hatalmas film-alkotása meghódította az egész világot. A „Sárga lilium“ megszerzése egész vagyonba került, de ennek dacára sem emelik a helyárakat. Ugy, hogy a „Sárga lilium“ is a szokott olcsó helyárak mellett nézhető meg a Magyar Színházban: 30, 20 és 10 lej egy-egy jegy ára. Két és félórás előadás. A „Sárga lilium“ mellett egy briliáns amerikai 7 felvonásos vígjátékot is vetítenek Kolozsvárott először, amelynek címe: „Rázd le Jonny.“ Előadások ma és holnap. 3-kor és fél 6 órakor.

Köln: 20 Rádiózenekar, Liszt, Popper, Moszkovszkij, Svensen műveiből.

Königsberg. 21.40: Rubinstein-est, Dalok, szonáták hegedűre és zongorára.

Königswusterhausen. Rubinstein est. **Lipce.** 20.45: Hangverseny. Bruckner: VII. szimfonia.

Belgrád. 20: Zongorahangverseny. Mozart, Schubert, Liszt műveiből.

Prága. 19.05: Mandolin és gitárverseny 22.15: Gramafon.

Brünn. 19.05: Rubinstein est. Az Ocean szimfonia, Jelmézbál, Démon baletzene.

Pozsony, Kassa, Ostrava. a brünni, prágai és egymás műsorát köv. 19.05-től.

Daventry. 23.15: Dahl szopránénekese és Gershon Parkington ötös hangverseny, Schumann, Strauss, Liszt műveiből.

London. 19.45: Muszorgszkij dalai, 20.45: A Hallé zenekar hangverseny, Mozart, Schumann, Rachmaninov, Delius műveiből.

Róma. 21.02: Operaközv. vagy hangverseny.

Varsó, Kattovicz, Krakó. 1925. Gramafon. 20.25: Zeneművek.

Torino. 19.15: Vacsozene.

Milano. 21.15: Vegyes zene.

Oslo. 20.30: Rubinstein ünnepély.

Péntek november 29

Budapest. 9.15: Hangverseny. Ének és hegedűszámok. 1. Händel—Hubay: Larghetto 2. Loewe; Az óra. 3. Kacsók: Késő ősz van 4. Pugnani—Kreisler: Praeludium és Allegro. 5. Schubert: Hervadt rózsák közt. 7. Saint—Saëns: Le Cigne. 8. Rubinstein: Der Asre. 9. Csiky János: Panasz. 10. Balogh—Kreisler: Dirge of the North. 11. Mozart: Figaro házassága ária 12. Hubay: Rózsabokor a domboldalon. 13. Csajkovszky: Chant sans Parole. 14. Gounod: Szerenád a „Faust“ c. operából. 15. Manuel de Falla: Danse espagnole. 9.30: Hírek. 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Keresek egy nő. 9. The Music Lessons. 10. Schoebel: Ten little mills 11. Handmann: I'm gonna Charleston. 12. Garay—Bachmann: Csicsóné. 13. Garay: Rosz vagy (Sárossy Mihály). 14. Kalmár: Gyöngyvirág (Sárossy Mihály). 15. Békeffy-Lajtai: Szeretem a szép szőszike fejét. 12.25: Hírek. 12.35: 1. Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 2.30: Hírek, élelmiszerárak. 3. Piaci árak és árfolyámhírek: 3.45: Fulton-rendszerű képátvitel. 4.20. Onkel Hans németnyelvű mesedélutánja. 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Csütörtök, november 28.

Budapest. 9.15: A rádió házikvartt-jének hangversenye. 9.30: Hírek. 12.05: A honvédegyezred zenekarának hangversenye. 12.25: Hírek. 13: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 16. Rádió Szabad Egyetem. 1. Dr. Ottlik László egyetemi magántanár előadása. „Szocializmus és marxizmus“. 2. Magyar népdalok. 3. Hell Lajos igazgató előadása: „A baromfiértékesítés“. Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 5.10: A M. Kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata. Márfy Elek dr. egyetemi tanár: „Mennyiben szolgálja a mezőrendőri törvény a gazdák és a termelés érdekeit“. 5.40: Kelen Lajos és Császár Teri magyar nótákat énekelnek Kurina Simi és cigányzenekarának kíséretével. 6.50: Gyorsirási tanfolyam. 7.25: Angol nyelvtanítás. 7.55: Ügetőversenyeredmények. 8. Rubinstein- emléktűz, Kösem-tőkődi Hubay Jenő dr. a Zeneművészeti Főiskola főigazgatója, Stefánia Imre, Kerpely Jenő a Zeneművészeti Főiskola tanárai. Medek Anna Operaház tagjaiból alakult zenekar.

1. Bevezető beszéd. Mondja Mapp Victor a a rádió zenei tanácsa. 2. Zongoratrió B-dur. Op. 52. 3. Dalok. a) A könyv. b) Mi hármán. c) Kérés. d) Harmat ragyog. 4. Magyar Fantázia. 5. Zenekari szvit, Esz-dur. Op. 119. 9.40: A Magyar Külügyi Társaság előadássorozata. Dr. Horváth Jenő egyetemi tanár, a Külügyi Társaság igazgatójának angol nyelvű előadása: „Az angol-magyar vonatkozások története“. Utána kb. 10.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Maje Sovánka Nándor és cigányzenekarának hangversenye.

Bukarest. 16. Rádiózenekar. 16.15: Előadás. 20: Színházi előadás. Utána hírek.

Bécs. Graz. 20.05: Kesser Heintert nővér c. darabja. 21.05: Schumann dalok. Utána modern bécsi zene.

Berlin. 20.30: Hegedűhangverseny. Vi-valdi, Bach, Schubert, Goldmark műveiből.

Breslau. 19.05: Gramafon.

Frankfurt. Stuttgart. Filharmonikus hangv. Shubert: H-moll szimfonia, Mendelssohn: E-moll hegedűverseny, Rossini: Sevillai borbély, Borodin: Igor herceg ária, Stravinszkij-Tűzmadár, 23.15: Híres zeneszerzők művei. D'Albert: Keringő Grieg: Lepke, Falla: Spanyol darabok Debussy: Gramadai est, Blasonov: Évszakok, Reger: G-moll humor-szék, Paderewskij. Menüeft.

Hamburg. 22.50: Tánzene.

Vésse emlékezetébe

1. Ha köhög, rekedt, meg van hideg használjon azonnal egy üveg Dr. BIRÓ-féle Sirol-t. Ára Lei 100.
2. Köszvény, csusz, reuma ellen, „Castoín“ bedörzsölő vegyen, a hatás elmaradhatatlan. Egy üveg ára Lei 100.
3. Ha náthás, nátház bántja, mely minden bajnak a kufforrása, hiszen a legközelebbi patikába egy kisdoboz Dr. BIRÓ-féle „Mentoral“ kenőcsért, használata által megelőz sok komoly bajt. Ára Lei 30.
4. Mint nagyszerű köhögés, rekedtség ellenes cukorkát az évtizedek óta bevált „Cseresznye szelvények“ szopogassa. Elsőrangú készítmény! Próbadozós Lei 30, nagyobb doboz 45 lei.
5. Kicserepedett, szétlőtt kifujt arcot, kezét pár nap alatt rendezze vissza a Dr. BIRÓ-féle Havasi Gyopár Crém, 1 tégely ára 40 Lei.

Mind ezen szerek bármely gyógyszerárban kaphatók, ha véletlenül valahol nem volna, tessék megrendelni a főraktárból:
Dr. BIRÓ gyógyszerár Cluj-Kolozsvár, Fötér.

5.10: Mező Ferencz dr. előadása: „Utiképek Görögországból“ 5.40: A m. kir. 1. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 1. Fricsay: Veni-vidi-vici—hódolati induló 2. Strauss: Centrum! Huráh! — keringő. 3. Lalo: Az Is királya — megnyitó. 4. Wagner; Nibelungok — ábránd. 5. Moszkovszkij: Spanyol tánc. 6.50: Francia nyelvtanítás. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése és az előadás színlapjának felolvasása. 7.30: A m. kir. Operaház előadása. Bizet: Carmen. Utána kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Perti Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bukarest. 16. Könyvt. zene. 16.15: Konferálás. 16.30: Román zene. 20. Chibn énekesnő dalestje. 20.30: Konferálás. 20.45: Rádiózenekar. 21.50: Időjárás, hírek.

Graz. 20.05: Tarka stájer est.

Bécs. 20.05: Operarészek.

Berlin, Königswusterhausen. 19.30: Saint Saens: Sámson és Delila c. operája. Utána: Fuvoshangverseny.

Breslau. 19.05: Szórakoztató zene. 20.15: Filharmonikus hangv.

Frankfurt. 21.45: Szórakoztató zene.

Hamburg. 19.55: Mozart: „Szóktetés a Szerályból“ c. operája.

Köln, Daventry, London. 20: Staus Richard: Salome c. operája.

Königsberg. 21: Régi zene.

Lipce. 19.30: Népszerű hangverseny. Weber, Plotow, Schmidt, Kapeller, Urban műveiből. 21.30: Dalok Goetheről.

Stuttgart. 19.30: Népszerű hangverseny. Offenbach, Grieg, Strauss műveiből. 20: Madrilal hangverseny.

Brünn. 19.20: Krzsicka: „Manapság nehezen akadnak kísértetek“ c. operája.

Kassa, Ostrava, Prága, Pozsony. a brünni, valamint egymás műsorát köv.

Varsó, Krakó. 19.25: Gramafon. 20.15: Filharmonikus hangv. Mozart: D-dur szimfonia, Rozycki: Anjelli szimfonikus költemény, Schönberg: Kamara szimfonia, Brahms: Hegedű hangverseny. Utána külföldi állomások köv.

Kattovicz. 20.15: Filharmonikus zenekar.

Milano, Torino. 20.30: Szimfonikus hangverseny. 23: Szórakoztató zene.

Nápoly, Róma. 21.02: Puccini: Turandot c. operája.

Oslo. Szimfonikus hangverseny. Rossini: Szevillai nyitány, XVII. századbeli táncok vonoshangszereken, Glück: Fuvolaária az Orfeuszról, Wagner: Tannhauser nyitány, Irgens-Jensen: Passacaglia, 22.35: Kiváló hegedűsök gramafonon.

Zürich. 19.30: Wagner: Valkűrök c. operája.

Milyen rádiót vegyek

?

szakszerű felvilágosításért forduljon bizalommal

„CONSTRUCTIO“ rádiószaküzlethez. P. Unirii 32. Tel.: 83

Képfiratok megőrzésé

A csödt

Az orosz-ki-véget ért. Kir-álvétette mag-melyek a man-adására vonat-Népszövetség-pitása végett-amely szintén-nem tett elege-telezettségének-és nem kevese-penyeg. Az se-amit Hender-mondott az o-ssolatban, hog-tum nem elég-lyozására.

Végre egy-angol politikai-szocialista. Ne-azerson előtt is-paktum semm-ki-törését meg-mokkal lehet-szereléssel. E-oly messze áll-Makó Paleszt

Henderson-ben sokkal tö-magának a K-paktum ugya-megkerülni és-azonban a val-valóságra, ame-helyeiben kett-az új világháb

Kina most a-keresi a maga-azt hisszük, ho-lálásában a N-fog neki segít-melyik más ne-boru kiküszöb-kezik biztosít-zetközi ellenté-zeti ellentétek

Ma ez a ténye-gazdasági fejve-zalmas, mint a-zetes sulytal-nedéken kereszt-De hogy hábo-kell éleznie a-még meg nem-tania.

Kina és Or-a tény és ez az-szerzett jogoka-eme oél elérés-gárdistákat uszovjet viszont-tott Kina felé,árulta, hogy a-ésének akar s-területen. Min-az ilyenkor mi-ket és addig-a-mig a végén e-megtetéséssel-azok, amelyek-abbán az esetb-lékei mindkét-Márpedig a ki-ben rendelkezé

és hogy a-esak kudarcot-bizonyítéka az-nagyhatalmain-állanak rend-l-Kina és Orosz-lottak.

Azt látjuk,francia-olasz t